

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages

L'INDICADOR DE DINAMISME
EMPRESARIAL 2018-2022

Índex

Presentació	4
0. Resum executiu	5
1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2018-2022	7
1.1. Introducció.....	7
1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2018-2022.....	9
2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages	21
2.1. Visió general	21
2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial.....	28
2.2.1. Sectors de concentració extrema.....	28
2.2.1.1. Indústries extractives no energètiques	28
2.2.1.2. Material de transport.....	29
2.2.1.3. Energia, gas, aigua i reciclatge.....	29
2.2.1.4. Altres serveis a les empreses	30
2.2.1.5. Serveis financers, asseguradores i lloguers	31
2.2.2. Sectors de concentració molt elevada	29
2.2.2.1. Indústria del paper i arts gràfiques.....	32
2.2.2.2. Indústries químiques.....	33
2.2.2.3. Cautxú, fusta i altres indústries	33
2.2.3. Sectors de concentració elevada	35
2.2.3.1. Indústria alimentària	35
2.2.3.2. Transport i comunicacions	36
2.2.3.3. Indústria tèxtil, cuir i confecció	36
2.2.4. Sectors de concentració mitjana.....	38
2.2.4.1. Construcció.....	38
2.2.4.2. Comerç i reparacions	39
2.2.4.3. Hoteleria i restauració	39
2.2.4.4. Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	40
2.2.4.5. Altres serveis a les persones	41
2.2.5. Sectors de concentració baixa	42
2.2.5.1. Primari.....	42
3. Conclusions	43
4. Annex estadístic.....	45
4.1. Indicadors d'activitat per sectors.....	45
5. Metodologia	52

Presentació

Com a presidenta de la Cambra de Comerç de Manresa, em plau presentar-vos un any més l'estudi sobre l'evolució de l'economia empresarial de la nostra comarca entre els anys 2018 i 2022. Aquest informe ofereix una visió detallada sobre els indicadors econòmics principals que han caracteritzat el nostre territori, en un context marcat per la recuperació després dels efectes de la pandèmia de la Covid-19.

L'anàlisi mostra que, tot i que la recuperació ha estat visible en diversos aspectes, com el creixement en el nombre d'empreses i la millora de l'ocupació, la dinàmica econòmica del Bages continua sent complexa. L'impacte de la crisi sanitària, sumat a l'alentiment del creixement en comparació amb altres comarques de Catalunya, ens obliga a reflexionar sobre la necessitat d'impulsar un model econòmic més resiliència i competitiu per al futur.

Al llarg d'aquest estudi podem observar com el teixit empresarial de la comarca es caracteritza per una forta concentració en alguns sectors, especialment a la indústria, cosa que posa de manifest el repte que tenim per diversificar la nostra base productiva. A més, la millora en alguns indicadors, com la productivitat i la concentració de l'exportació en determinats sectors, demostra el potencial que té el Bages per

continuar sent un motor econòmic per a Catalunya, tot i les dificultats del passat recent.

Amb aquest informe, des de la Cambra de Comerç de Manresa reafirmem el compromís per disposar anualment d'una anàlisi detallada de la situació econòmica i empresarial del territori que ens permeti acompanyar el sector empresarial local i promoure polítiques i accions que afavoreixin el creixement sostenible i la competitivitat de les nostres empreses.

La primera edició de l'estudi va sortir l'any 2008, ara fa 16 anys, de manera que disposem de dades molt exhaustives que ens mostren com ha evolucionat el teixit econòmic del Bages durant aquest temps. Es tracta d'una informació molt valuosa que ens facilita la presa de decisions i l'adopció de les mesures més adequades en cada moment.

La realització d'aquest estudi és un projecte que fem conjuntament amb l'Ajuntament de Manresa i que compta amb el suport de la Diputació de Barcelona. Un treball que posem a l'abast de totes les entitats implicades en la dinamització i promoció econòmica de la nostra comarca. Estem convençuts que serà d'utilitat per a tots.

Manresa, novembre del 2024

Sílvia Gratacòs Gonzàlez

Presidenta de la Cambra de Comerç de Manresa

0. Resum executiu

L'economia del sector empresarial del Bages representa, el 2022, prop del 2% de la del conjunt de Catalunya en les principals magnituds; 2,03% del nombre d'empreses, l'1,91% de l'ocupació i l'1,67% del Valor Afegit Brut del sector empresarial. El 2022 continua la recuperació, iniciada el 2021, després de l'esclat de la pandèmia de la covid-19. Les mesures aplicades per a fer-hi front, tot i que necessàries, van tenir una incidència molt negativa en l'evolució de l'economia. Una mostra d'això és que el 2022 només les dades d'ocupació se situen per sobre les de 2019. Entre 2014 i 2019 hi havia hagut una etapa continuada de creixement econòmic que s'estroneja el 2020. El 2021 començà la recuperació parcial que continuà el 2022, tant al Bages com al conjunt de Catalunya. Així, en relació a 2021 el nombre d'empreses augmenta d'un 0,47% (conjuntament el 2021 i 2022 un 1,31%, però cal tenir en comptes que el 2020 havien caigut d'un -2,32%), l'ocupació d'aquestes mateixes creix d'un 2,68% (conjuntament amb el 2021 l'increment va ser del 5,94% per sobre de la reducció del 2020, -4,08%) i la riquesa generada incrementa d'un 5,80% (conjuntament amb el 2021, d'un 12,86%, per sota de la caiguda del 2020). La davallada i posterior recuperació condicionen els resultats obtinguts a partir d'una perspectiva a més llarg termini. Si prenem com a partida l'any 2018 es constata que l'evolució del sector privat de l'economia al Bages no ha estat tant bona com la del conjunt de Catalunya. Així, mentre a Catalunya el nombre d'empreses augmenta d'un 0,38% en termes de taxa anual acumulativa, al Bages pràcticament no observen variació (-0,01%). De la seva banda, la productivitat creix menys al Bages que al conjunt de Catalunya (0,68% i 1,30%, respectivament en taxa anual acumulativa). En el mateix sentit l'ocupació, evoluciona de forma menys positiva al Bages que al conjunt de Catalunya (0,66% i 1,69% en taxa anual acumulativa, respectivament). El resultat de la combinació d'aquests tres factors mostra que la riquesa generada pel sector empresarial del Bages, mesurada en termes de valor afegit brut, cau entre 2018 i 2022,

del -1,89% davant el lleu creixement del conjunt de Catalunya del 0,20%. Això es tradueix en què el pes de la riquesa generada pel sector privat del Bages sobre el conjunt de Catalunya passi de situar-se en l'1,67% el 2022 (1,82 el 2018).

Aquesta dinàmica de l'economia del Bages es contextualitza amb un creixement de la població negatiu entre els anys 2021 i 2022 davant el creixement del conjunt de Catalunya (-0,5% i +3,8%, respectivament) i es combina amb una reducció menys intensa de l'atur registrat (-20,4% i -6163%, respectivament).

El 2021 començà la recuperació parcial que continuà el 2022, tant al Bages com al conjunt de Catalunya

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar que la continuació de la recuperació el 2022 en relació a 2021, es produeix a partir de l'increment de la productivitat, de l'increment de la dimensió empresarial i, en menor mesura, de l'increment del nombre d'empreses. En una perspectiva a més llarg termini, des de 2018, el resultat és de caiguda al Bages, enfront un molt moderat creixement al conjunt de Catalunya. La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial, un nul augment del nombre d'empreses i una caiguda més gran de la productivitat. En relació als sectors productius, entre 2018 i 2022 les caigudes han sigut més pronunciades que al conjunt de Catalunya, lle-

vat del primari que observa una evolució positiva. En canvi, entre 2021 i 2022 el creixement a la indústria i, en menor mesura, als serveis va ser més gran al Bages que al conjunt de Catalunya.

Complementant amb una perspectiva més micro en relació a les empreses del Bages obtenim els següents resultats:

- El 12,5% de les empreses bagenques exporten (percentatge per sobre de l'11,9 registrat el 2021). Aquest registre suposa que per sisè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, continua per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya (10,9%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 29,6%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (28,0%). Per sectors, destaquen el de material de transport, el de la indústria química, el de les indústries extractives no energètiques, el del tèxtil, cuir i confecció, el del paper i arts gràfiques, el de la indústria alimentària, i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

En relació a la seva situació financera, prenent com indicador la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 48,3% el 2022 i la mediana, passa del 67,7% al 54,0% entre 2008 i 2021. Això indica que hi ha hagut importants correccions en aquest aspecte, malgrat la repuntada del primer indicador observada els tres darrers anys conseqüència de l'endeutament addicional per fer front a la pandèmia.

Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis. Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 96,1% del total en el cas de les indústries extractives no energètiques, el 83,7% en el cas del material de transport, el 74,5% en el cas de l'energia, gas i aigua, el 61,7% en el cas dels altres serveis a les empreses i el 60,2% en el cas dels serveis financers, assegu-

rades i lloguers. Menor concentració, encara que per sobre del 40% s'observa la indústria del paper i arts gràfiques (49,0%), en les indústries químiques (44,5) i en el cautxú, fusta i altres indústries (44,0%). De la seva banda, a la indústria alimentària la concentració se situa en el 30,9%, al transport i comunicacions en el 27,7% i a la indústria tèxtil, cuir i confecció en el 25,6%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

Per sisè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i arriba al 29% al sector industrial

Complementàriament, al mesurar la concentració en termes de persones ocupades, els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la indústria tèxtil, cuir i confecció i la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (28,4%). Les cinc primeres empreses dels altres serveis a les empreses representen un pes del 82,9%, les de l'energia, gas, aigua i reciclatge del 79,9%, les de les indústries extractives no energètiques en el 75,2%, les del material de transport en el 75,3%, les de la indústria alimentària en el 48,0%, les de la indústria del paper i arts gràfiques en el 44,3%, les del cautxú, fusta i altres indústries en el 40,0% i les de les indústries químiques en el 39,1%.

1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2018-2022

1.1. Introducció

El sector empresarial del Bages està integrat per un total de 10.873 empreses que, el 2022, ocupaven a 57.429 persones i van generar 3.212,0 milions d'euros de Valor Afegit Brut (VAB). Aquestes xifres situen el pes del sector

empresarial de la comarca al voltant del 2% de Catalunya en les principals magnituds: 2,03% d'empreses, 1,91% de l'ocupació i 1,67% del VAB generat pel sector empresarial.

Empreses, ocupats i Valor Afegit Brut del sector privat al Bages. 2018-2022

Nombre d'empreses i de persones ocupades, VAB en milions d'euros constants del 2019 i costos laborals unitaris en remuneració mitjana per assalariat sobre productivitat per ocupat

	Valors absoluts					Variació	
	2018	2019	2020	2021	2022	22-18 ¹	22-21
Principals agregats							
Empreses	10.879	10.987	10.732	10.822	10.873	-0,01%	0,47%
Ocupats	55.928	56.519	54.211	55.932	57.429	0,66%	2,68%
VAB cfp	3.466,50	3.511,00	2.846,10	3.035,80	3.212,00	-1,89%	5,80%
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	318,7	319,5	265,2	280,5	295,4	-1,88%	5,31%
Ocupats per empresa	5,14	5,14	5,05	5,17	5,28	0,68%	2,20%
Productivitat (1.000 €)	61,981	62,12	52,5	54,277	55,93	-2,54%	3,05%
Costos laborals unitaris	0,64	0,6	0,74	0,7	0,6	-1,44%	-13,27%
	% sobre Catalunya / Catalunya=100					Canvi (pp)	
	2018	2019	2020	2021	2022	22-18	22-20
Principals agregats							
Empreses	2,07%	2,06%	2,06%	2,04%	2,03%	-0,03	0
Ocupats	1,99%	1,97%	1,95%	1,92%	1,91%	-0,08	-0,01
VAB cfp	1,82%	1,82%	1,68%	1,69%	1,67%	-0,15	-0,01
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	88,17	88,29	81,17	82,72	82,3	-5,86	-0,42
Ocupats per empresa	96,38	95,66	94,31	94,31	94,02	-2,36	-0,29
Productivitat (1.000 €)	91,48	92,3	86,06	87,71	87,54	-3,94	-0,17

¹Taxa anual acumulativa 2018-2022

Font: PIMEC (2024)

Una perspectiva de l'evolució temporal de les principals magnituds econòmiques del Bages, permet observar que el 2022, segon any després de la pandèmia de la Covid-19 i de les mesures endegades per a fer-hi front, es caracteritza, encara, per una recuperació parcial ja que no s'assoleixen els valors de 2019 ni en nombre d'empreses ni de generació de riquesa en termes de VAB i només se superen pel que fa al nombre d'ocupats.

En termes de taxa interanual acumulativa, entre 2018 i 2022, el nombre d'empreses pràcticament es manté estable, es redueix d'un -0,01 (de 10.879 el 2018 a 10.873 el 2022). Una evolució clarament més positiva s'observa en relació a l'ocupació generada per aquestes empreses, d'un +0,66% (de 55.928 ocupats el 2018 a 57.429 el 2022). Finalment, l'impacte de la covid-19 i les mesures implantades per a fer-hi front, encara es deixaven sentir en la generació de valor afegit doncs, aquest, observa una evolució negativa del -1,89%, en taxa anual acumulativa, entre 2018 i 2022. Així i tot, es va continuar la recuperació econòmica iniciada el 2021, i la variació entre el 2021 i 2022 va continuar en valors elevats (+5,80%).

**Entre 2018 i 2022,
el Bages perd pes en
unitats empresarials,
en l'ocupació i en
termes de VAB
generat**

L'evolució d'aquestes variables no és tant bona al Bages com al conjunt de Catalunya. Lleu descens del nombre d'empreses mentre a Catalunya augmenten, l'ocupació creix menys en termes relatius i l'evolució del VAB és negativa quan a Catalunya augmenta, encara que molt poc. A Catalunya el nombre d'empreses va augmentar entre 2018 i 2022 (+0,38% en taxa acumulativa), l'ocupació d'aquestes empreses va créixer una mica més que al Bages (+1,69% a Catalunya i +0,66% al Bages) i el valor afegit generat per aquestes evoluciona amb signe positiu (+0,20% a Catalunya i -1,89% al Bages).

Al superposar la dinàmica del Bages amb la del conjunt de Catalunya s'observa que entre 2018 i 2022, el Bages perd pes en unitats empresarials, en l'ocupació i en termes de VAB generat. En relació a un any enrere, el Bages perd poc pes en unitats empresarials i en ocupació i més en relació al VAB.

Combinant els indicadors, entre 2021 i 2022, l'augment del nombre d'empreses (+0,47%) combinat amb un increment de l'ocupació més gran (+2,68%) i, sobretot, del VAB (+5,80%), té com a conseqüència un augment de la productivitat per ocupat (+3,05%, de 54.277 euros el 2021 a 55.930 euros el 2022), de la productivitat per empresa (+5,31%, de 280.500 euros el 2021 a 295.400 euros el 2022) i, en menor mesura del nombre d'ocupats per empresa (+2,20%, de 5,17 el 2021 a 5,28 el 2022).

1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2018-2022

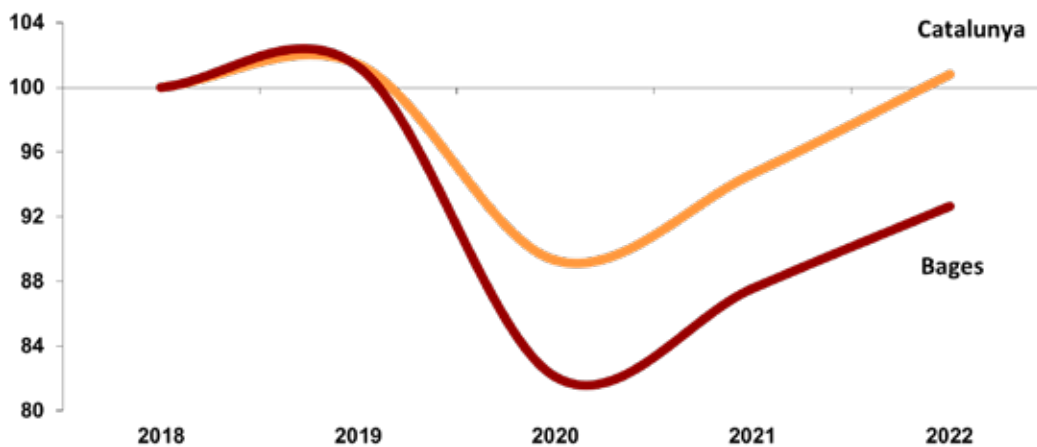
La dinàmica del sector empresarial del Bages a partir de 2018 i fins a 2022 queda sintetitzada en l'Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages que permet obtenir una mesura d'evolució del Valor Afegit Brut (VAB) comparable amb la mitjana catalana. Tal i com s'explica amb major detall en l'apartat de metodologia, aquest indicador s'obté a partir de l'agregació de tres tipologies fonamentals de components (empresarials, estructurals i sectorials) de tal manera que permet avançar en una doble direcció d'anàlisi. En primer lloc permet observar aquells factors que determinen la posició cíclica

de l'activitat empresarial de la comarca en un període determinat. En segon terme, ajuda a identificar aquells elements que expliquen el diferencial de creixement amb la mitjana catalana i, per tant, les principals especificitats de l'economia comarcal.

El Gràfic 1, que recull l'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2018-2022, evidencia una dinàmica similar, tot i que negativa al Bages pel conjunt del període, i lleugerament positiva a Catalunya, el que constata un resultat final pitjor per al Bages.

GRÀFIC 1. Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages i de Catalunya. 2018-2022

Valor exercici 2018 = 100

Font: PIMEC (2024)

Aquesta evolució del dinamisme empresarial del Bages en relació amb la mitjana catalana s'ha de contextualitzar i complementar a partir d'altres indicadors. En relació a la població, el pes del Bages entre 2018 i el 2023 se situa en un interval comprès entre el 2,32% i 2,33%. Destaca el creixement de la població des del 2017 fins al 2021, la davallada del 2022 i, altra vegada, l'increment de 2023 (4,09% el 2017; 7,94%

el 2018; 13,60% el 2019; 9,45% el 2020, 2,14% el 2021, -0,49% el 2022 i 15,69% el 2023).

De la seva banda, la dinàmica de l'atur registrat (gràfic 3) mostra que des del 2016 el nombre de persones aturades es va reduint de forma moderada fins al 2019. Per l'efecte de la pandèmia i les mesures endegades per aturar-la, l'atur va a incrementar-se entre 2019 i 2021 quan es van

registrar 12.030 persones aturades. A partir del 2022 el nombre d'aturats disminueix per arribar a les 8.884 persones aturades al 2023 i repuntar fins a 8.965 el 2024 (31 de març).

En relació al conjunt de Catalunya, les persones en situació d'atur al Bages assoleixen el seu mínim el 2017 (2,33% dels aturats catalans eren del Bages), augmenten per situar-se en el 2,46% el 2020 i tornen a reduir-se el 2021 (2,38%). A partir del 2022 el percentatge d'aturats respecte Catalunya supera el 2,5% i se situa en el 2,60% el 2024.

Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint i els canvis disruptius que es preveuen amb la incorporació de la intel·ligència artificial, especialment la generativa i, tenint en compte, el necessari avenç cap a una economia més descarbonitzada, la consolidació de l'activitat econòmica, s'haurà de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit, adaptades a l'entorn competitiu, amb incorporació de millores de la productivitat de les empreses, d'atracció i retenció de talent i de la sortida a altres mercats exteriors. Per això, cal comptar amb recursos humans amb nivells de qualifica-

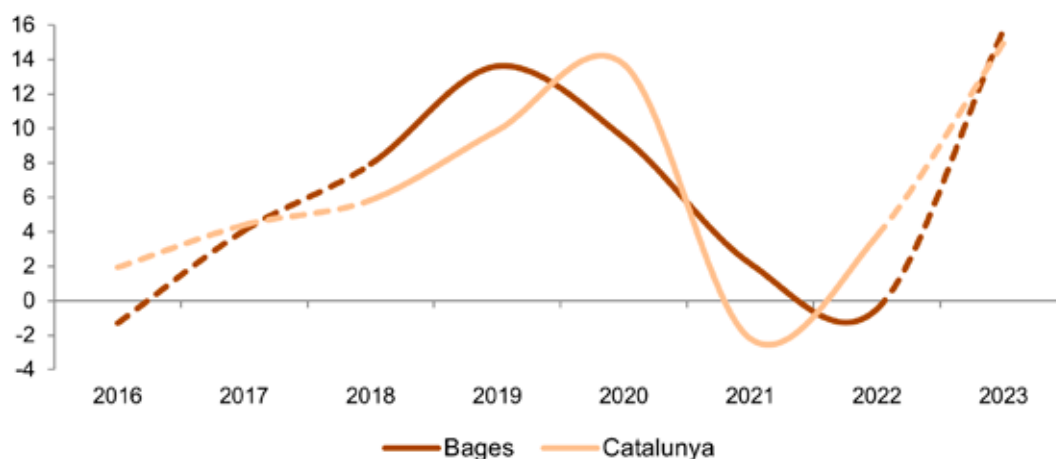
ció suficients i adequats per respondre als reptes que es presenten.

En aquest sentit, les dades del curs 2022-2023 (gràfic 4), que recull el pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya mostra una caiguda en relació a cursos anterior (2,33% de mitjana), la xifra més baixa dels darrers anys. Aquest fet es produeix perquè es redueix el pes dels alumnes dels cicles formatius de grau mitjà (del 2,74% al 2,52%) i el dels alumnes de cicles formatius de grau superior (de l'1,68 a l'1,46%) que no es compensa per l'augment de pes dels alumnes de batxillerat (del 2,36 al 2,42%).

El detall de tipus d'estudi de la secundària no obligatòria (gràfic 5) indica que els estudiants de batxillerat se situen en el 36,6% del total d'aquests el curs 2022-2023, els de cicles formatius de grau mitjà en el 35,7% i els de cicles formatius de grau superior en el 27,7%. Les dades d'aquest darrer curs referenciat mostren, tant Catalunya com al Bages, però amb menor intensitat, un augment de pes pel que fa als cicles formatius de grau superior.

GRÀFIC 2. Taxa de creixement de la població al Bages i a Catalunya. 2016-2023

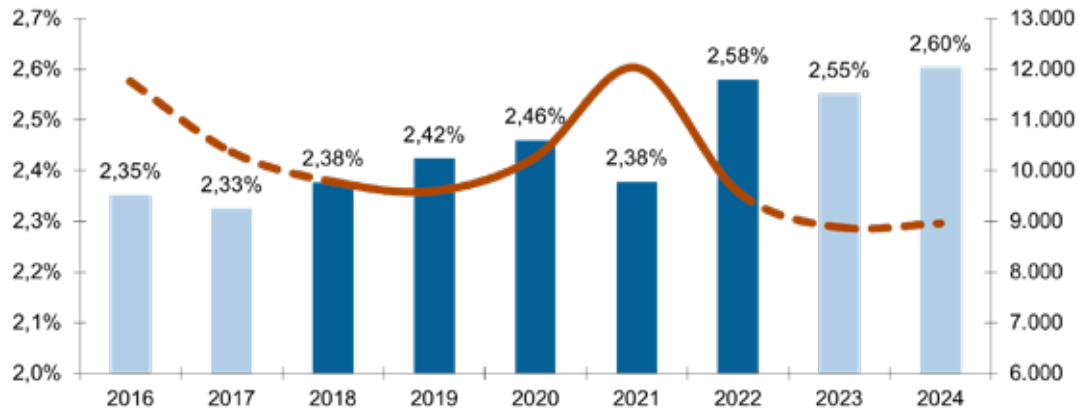
Taxa de creixement en tants per mil habitants

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants. Xifres oficials d'habitants

GRÀFIC 3. Atur registrat i pes de l'atur registrat del Bages sobre el total de Catalunya 2016-2024

Escala esquerra: Percentatge aturats registrats al Bages sobre Catalunya (Barres)
Escala dreta: persones aturades registrades al Bages (Línia)

Font: Idescat

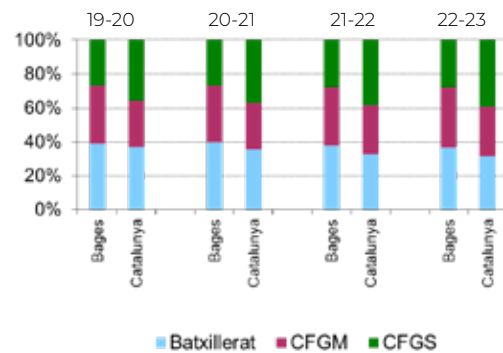
GRÀFIC 4. Pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya

Nombre d'alumnes en %

GRÀFIC 5. Pes de cada tipus d'estudi sobre el total de secundària no obligatòria

Nombre d'alumnes en %

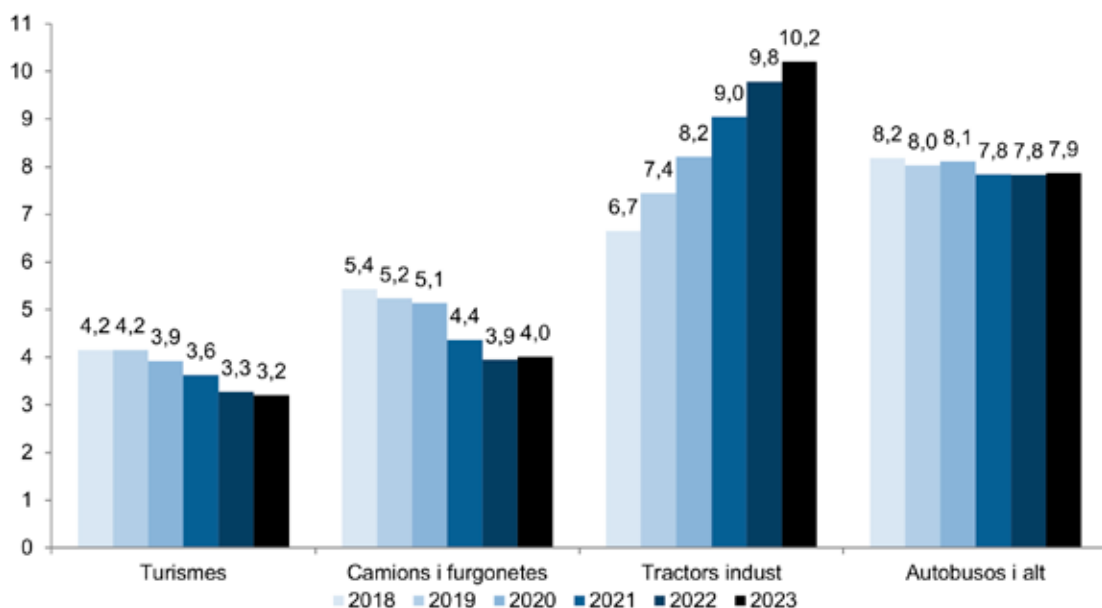
Font: PIMEC (2024) a partir de dades de l'Idescat i del Departament d'Educació

De la seva banda, el 2023 el pes del parc de vehicles al Bages sobre el conjunt de Catalunya continua essent molt elevat, tot i que amb tendència decreixent. El percentatge de turismes del Bages sobre el total de Catalunya se situa en el 3,2%, el de camions i furgonetes assoleix el 4,0%, el de tractors industrials augmenta fins el 10,2% i el d'autobusos i altres se situa en el 7,9%. De tota manera, com ja havíem posat de

manifest en anteriors informes, aquests registres són conseqüència del gran nombre de matriculacions als municipis bagencs de Rajadell i d'Aguilar de Segarra, la qual cosa provoca un clar biaix a l'alça en aquest indicador (el 2023 el 7,2% dels 181.511 vehicles del Bages estaven matriculats a Aguilar de Segarra i el 15,7% a Rajadell, davant del 28,9% de Manresa).

GRÀFIC 6. Pes del parc de vehicles del Bages sobre Catalunya. 2018-2023

Dades en %

Font: PIMEC (2024) a partir de dades de l'Idescat

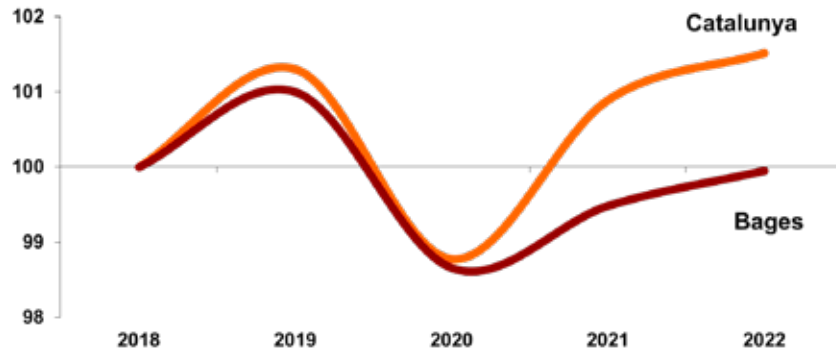
La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar al Gràfic 7 (índex 2018=100) que la continuació de la recuperació el 2022 en relació a 2021 (+5,80%), es produeix a partir de l'increment de la productivitat (+3,0%), de l'increment de la dimensió empresarial (+2,2%) i, en menor mesura, de de l'increment del nombre d'empreses (+0,5%).

En una perspectiva a més llarg termini, des de 2018, el resultat és de caiguda al Bages, enfront un molt moderat creixement al conjunt de Catalunya (-7,3% i +0,8%, respectivament). La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial (+2,7% i el +5,3% a Catalunya), un nul augment del nombre d'empreses (-0,1% al Bages i +1,5% al conjunt de Catalunya) i una caiguda més gran de la productivitat (-9,8% i -5,7%, respectivament).

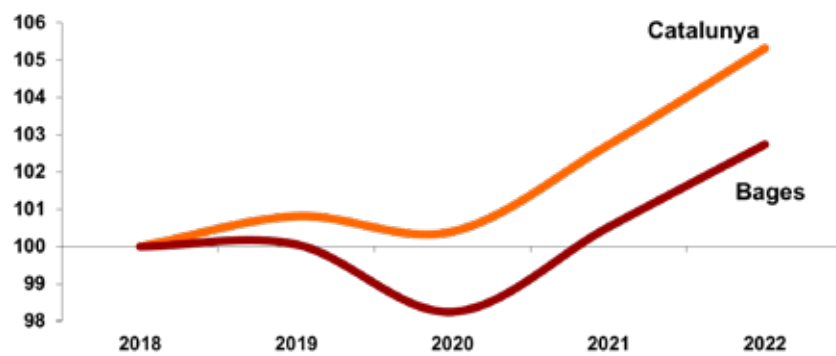
GRÀFIC 7. Evolució dels components estructurals de l'IDE del Bages i de Catalunya 2018-2022

Valor exercici 2018 = 100

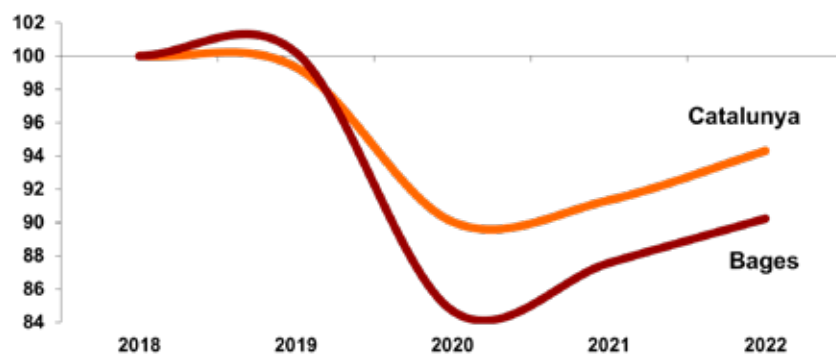
Empreses

Dimensió empresarial

Productivitat

Font: PIMEC (2024)

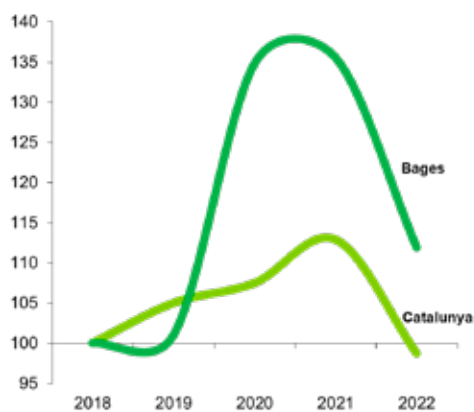
L'evolució dels components sectorials de l'Indicador de dinamisme empresarial permet obtenir una tercera línia d'anàlisi que explica l'evolució del Bages en relació al conjunt de Catalunya en el període 2018-2022. En aquest sentit, s'observa que l'evolució de generació de riquesa

entre 2018 i 2022 les caigudes han sigut més pronunciades que al conjunt de Catalunya, llevat del primari que observa una evolució positiva. En canvi, entre 2021 i 2022 el creixement a la indústria i, en menor mesura, als serveis va ser més gran al Bages que al conjunt de Catalunya.

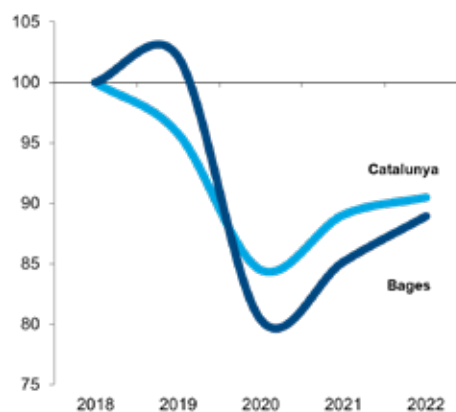
GRÀFIC 8. Evolució dels components sectorials de l'IDE del Bages i de Catalunya 2018-2022

Valor exercici 2018 = 100

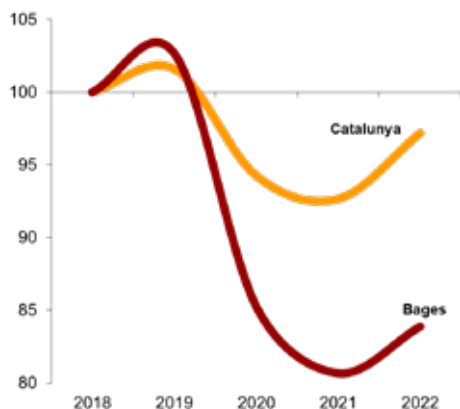
Primari

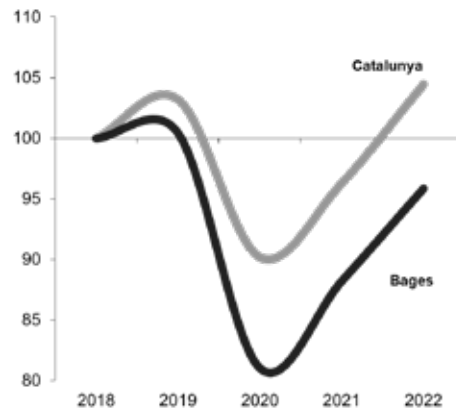
Indústria

Construcció

Serveis

Font: PIMEC (2024)

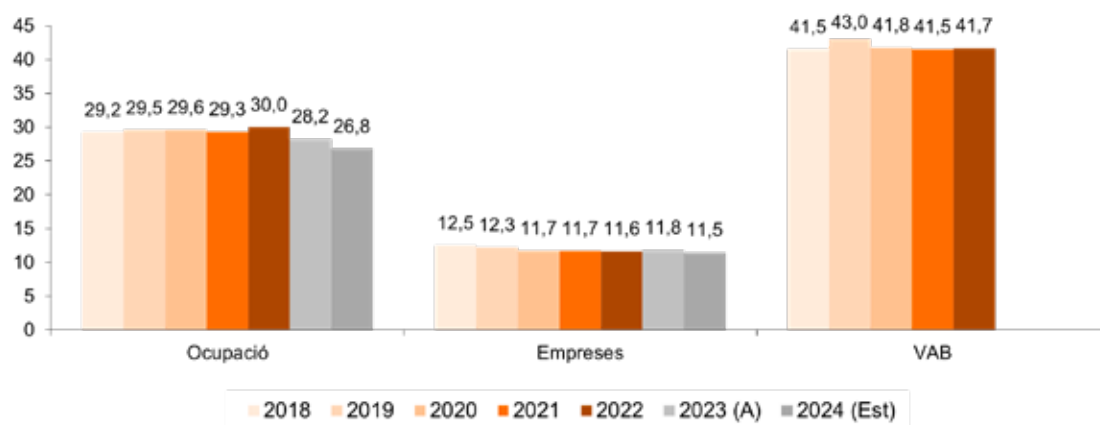
Indústria

Els resultats del sector industrial del Bages presenten entre 2018 i 2022 una dinàmica més negativa que la del mateix sector al conjunt de Catalunya (-11,1% i -9,5%, respectivament). L'evolució del sector és una mica millor pel que fa a la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, però pitjor en termes d'unitats empresarials i de productivitat.

lució del sector és una mica millor pel que fa a la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, però pitjor en termes d'unitats empresarials i de productivitat.

GRÀFIC 9. Pes de la indústria al Bages. 2018-2024

Percentatge sobre el total del Bages

Font: PIMEC (2024)

En relació al pes de la indústria al Bages (gràfic 9) les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació entre 2018 i 2022 (del 29,2% al 30,0%) i s'apunta a una pèrdua de pes el 2023 i 2024. Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes, registren una tendència decreixent al conjunt del període, del 12,5% de 2018 al 11,5% esperat per a 2024. Finalment, el pes del VAB industrial se situa en el 41,7% el 2022.

Amb tot, el comportament dels diferents subsectors industrials no ha estat homogeni. Així, entre 2018 i 2022 destaca que la indústria alimentària guanya pes en termes de nombre d'empreses, d'ocupats i de generació de VAB. De la seva banda, les indústries químiques, la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric i el cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en termes de VAB i de nombre d'ocupats, però no d'unitats empresarials. El sector de l'energia, gas, aigua i reciclatge guanya pes en termes

de nombre d'empreses i d'ocupats i les indústries extractives en termes de VAB. Finalment, el material de transport, la indústria tèxtil, cuir i confecció i la indústria del paper i arts gràfiques perden pes en tots els paràmetres mesurats.

Les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació entre 2018 i 2022

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2018-2022

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	guanya pes	perd pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	guanya pes
Indústries químiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria alimentària	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	guanya pes

Font: PIMEC (2024)

Tenint en compte la dinàmica més recent, de 2021 a 2022, l'evolució dels diferents subsectors industrials al Bages aporta una perspectiva de com s'està reconfigurant el teixit empresarial a més curt termini. Així, les indústries extractives no energètiques guanyen pes en termes d'unitats empresarials, ocupats i VAB. Les indústries químiques, la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric guanyen pes en termes de nom-

bre d'empreses i d'ocupats. De la seva banda, l'energia, gas, aigua i reciclatge, la indústria alimentària, la indústria del paper i arts gràfiques i el cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en termes d'ocupats. La indústria tèxtil, cuir i confecció guanya pes en relació a les unitats empresarials. Finalment, el material de transport perd pes en tots els paràmetres mesurats.

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2021-2022

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	perd pes	perd pes
Indústries extractives no energètiques	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústries químiques	guanya pes	guanya pes	perd pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	guanya pes	perd pes
Material de transport	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria alimentària	guanya pes	perd pes	perd pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	guanya pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	guanya pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	perd pes

Font: PIMEC (2024)

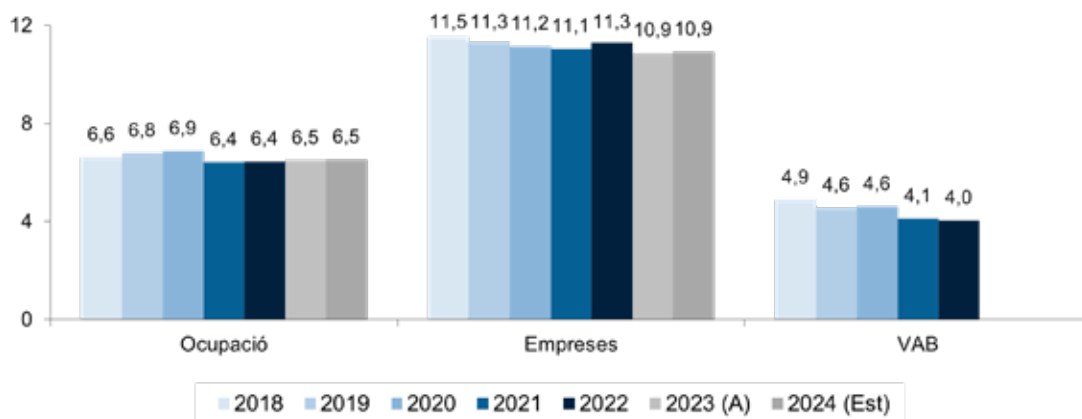
Construcció

Després de la caiguda de l'activitat productiva anterior, a partir del 2018 la construcció entra en una fase expansiva el 2018 i el 2019, per partir els efectes de la covid-19 i les mesures per contenir-la el 2020 de forma més intensa que al conjunt de Catalunya, segueix caient el 2021 i observa una lleu recuperació el 2022 (83,9% respecte el 2018). El comportament del sector és pitjor tant pel que fa a la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, en termes d'unitats empresarials i de productivitat per ocupat que les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya.

En relació al pes de la construcció al Bages (gràfic 10) les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació fins al 2020 (6,9%) per davallar fins el 6,5% el 2023 i 2024. Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes, registren una lleugera tendència a la baixa entre el 2018 i el 2021 (del 11,5% al 11,1%). Al 2022 torna a enfilar-se fins al 11,3% estimar-se el 2024 en el 10,9%. Finalment, el pes del VAB de la construcció, observa un comportament decreixent i passa de representar el 4,9% el 2018 a representar el 4,0% el 2022.

GRÀFIC 10. Pes de la construcció al Bages. 2018-2024

Percentatge sobre el total del Bages

Font: PIMEC (2024)

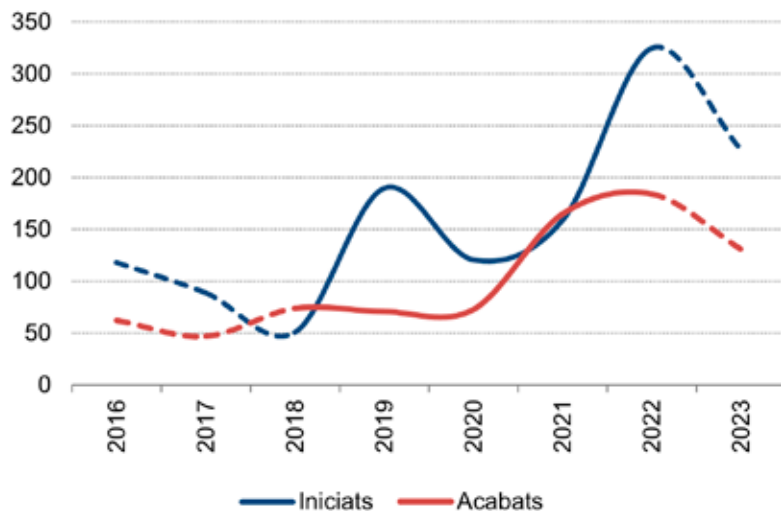
Part de l'activitat del sector de la construcció queda reflectida en l'evolució dels habitatges iniciats i acabats (Gràfics 11 i 12). Per tenir un punt de referència, en els mateixos es pot observar que el 2016 s'iniciaven 118 habitatges. A partir d'aquell any els habitatges iniciats davallen el 2017 i 2018 (89 i 51, respectivament) i es recuperen el 2022 i 2023 (325 i 227, respectivament, molt lluny dels 1.193 habitatges iniciats el 2008). En relació als habitatges acabats, aquests són pocs entre 2018 i 2020. Del 2021 al 2023, se n'acaben més (165, 184 i 131, respectiva-

ment). Per a tal de poder contrastar aquestes dades, recordar que el 2006 es van iniciar 6.370 habitatges i que el 2007 se n'havien acabat 2.958 al Bages.

D'altra banda, si ens fixem en el pes que representen els habitatges iniciats i acabats al Bages sobre el total dels iniciats i acabats a Catalunya observem els iniciats passen de representar l'1,42% el 2016 a representar l'1,57% el 2023 i els acabats de l'1,12% el 2016 al 0,95% el 2023.

GRÀFIC 11. Habitatges iniciats i acabats al Bages. 2016-2023

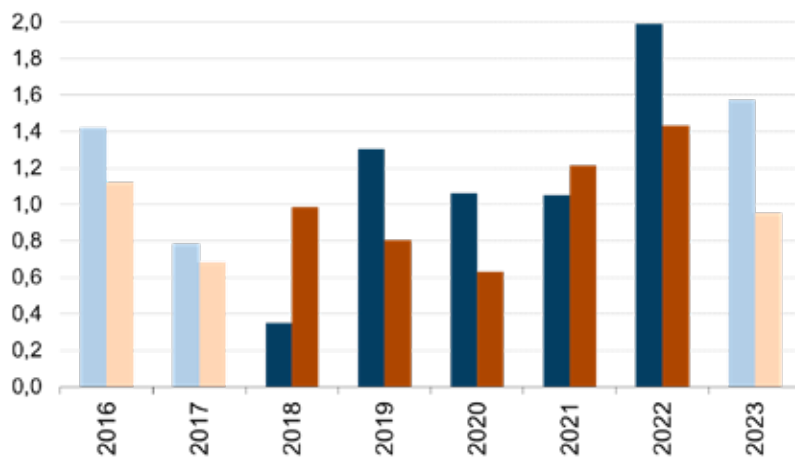
Nombre d'habitatges

Font: PIMEC (2024) a partir de dades de l'Idescat

GRÀFIC 12. Pes dels habitatge iniciats i acabats al Bages sobre el total de Catalunya. 2016-2023

Percentatge

Font: PIMEC (2024) a partir de dades de l'Idescat

Serveis

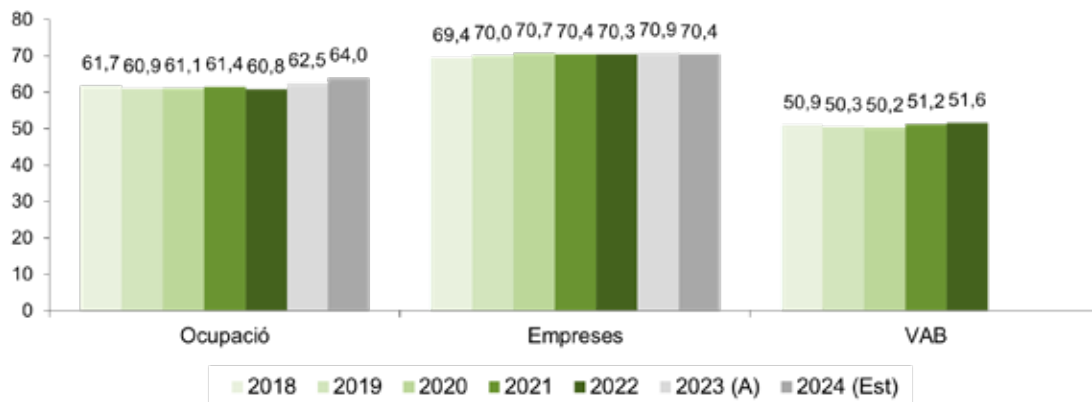
El component de serveis de l'IDE del Bages creix de forma molt moderada el 2019 i menys intensa que al conjunt de Catalunya. Aquest menor creixement i el fet que al 2020 els efectes de la pandèmia afectin de forma més negativa al Bages que al conjunt de Catalunya el 2020, fa que el balanç del quinquenni sigui negatiu malgrat una recuperació relativament més intensa els anys 2021 i 2022. El comportament del sector, en relació al conjunt de Catalunya és similar pel que fa al nombre d'empreses, no tant bo en dimensió empresarial (en termes d'ocupats per

empresa) i pitjor pel que fa a la productivitat per ocupat.

Des de 2018, en relació al conjunt de l'economia comarcal, les empreses del terciari guanyen pes en termes d'ocupació (del 61,7% el 2018 i 64,0% estimat per al 2024), en guanyen de forma més moderada en termes d'unitats empresarials (del 69,4% el 2018 al 70,4% estimat per al 2024), i es manté al voltant del 50% en relació al valor afegit (50,9% el 2018 i 51,6% el 2022).

GRÀFIC 13. Pes dels serveis al Bages. 2018-2024

Percentatge sobre el total del Bages

Font: PIMEC (2024)

Amb tot, el terciari engloba sectors tant dispars com el comerç, la logística i el transport, els serveis personals, l'hoteleria, serveis financers i d'assegurances i serveis a les empreses. Això fa que l'evolució del conjunt del sector no hagi estat homogeni. En aquest sentit, entre 2018 i 2022, els altres serveis a les persones van guanyar pes tant en termes d'ocupació, en nombre

d'empreses i de VAB. El comerç i reparacions i l'hoteleria i restauració guanyen pes en termes de VAB, els serveis financers, asseguradores i lloguers ho fan en termes d'unitats empresarials i d'ocupats i, finalment, el transport i comunicacions i els altres serveis a les empreses guanyen pes en termes de nombre d'empreses.

.....

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2018-2022

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	guanya pes
Hoteleria i restauració	perd pes	perd pes	guanya pes
Transport i comunicacions	perd pes	guanya pes	perd pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les empreses	perd pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	guanya pes	guanya pes

Font: PIMEC (2024)

En relació a l'evolució més recent, de 2021 a 2022, el sector dels altres serveis a les persones guanya pes en termes d'unitats empresarials i de VAB. El comerç i reparacions i el transport i comunicació en guanya en termes de VAB. De la seva banda, l'hoteleria i restauració en gua-

nya en relació al nombre d'ocupats, els serveis financers, asseguradores i lloguers ho fan en termes d'unitats empresarials i, finalment, els altres serveis a les empreses ho fan en termes de nombre d'empreses i d'ocupats.

.....

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2021-2022

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	guanya pes
Hoteleria i restauració	guanya pes	perd pes	perd pes
Transport i comunicacions	perd pes	perd pes	guanya pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	perd pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les empreses	guanya pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les persones	perd pes	guanya pes	guanya pes

Font: PIMEC (2024)

2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages

2.1. Visió general

Aquest segon capítol tracta d'aprofundir en aquells elements d'estructura empresarial i de competitivitat del teixit productiu que poden determinar la capacitat del sector empresarial de la comarca per afrontar els reptes que suposa la situació econòmica actual, a partir de la recuperació després de la crisi de la Covid-19, marcada per l'increment de preu d'alguns productes, per diferents motius, que es traslladen als altres sectors econòmics i als costos laborals. Així, cal estar atents a si la inflació es continuarà moderant en els propers mesos i, si això comportarà una rebaixa moderada, però continuada dels tipus d'interès. D'altra banda, cal recordar que per assolir una menor dependència energètica i per fer front al canvi climàtic continua sent d'especial importància els avenços en la descarbonització i, la millora de l'estalvi i l'eficiència energètica a petita escala, un fet que s'haurà de generalitzar al conjunt del teixit productiu, atès que ja es comença a prestar atenció a indicadors com ara la petjada de CO2 que generen els productes o serveis posats al mercat. A partir d'aquest context caldrà veure la capacitat d'adaptació de les empreses de la comarca per seguir desenvolupant la seva activitat en aquest entorn canviant.

Així, serà necessari fer un seguiment del ritme amb el que les empreses incorporen noves tecnologies i innoven, i s'adapten al nou entorn de la indústria 4.0, la nova onada de robotització i anticipar-se a l'impacte que s'entreveu que generarà l'incipient ús de la intel·ligència artificial, en especial la generativa. En aquest context, serà necessari acompanyar tots aquests canvis tecnològics amb un capital humà que sàpiga portar a bon terme i aprofitar-los. Així, la formació professional ha de seguir un procés conti-

nuat d'adaptació a aquestes noves competències necessàries per desenvolupar aquests llocs de treball. Ara bé, el que tampoc cal oblidar és el punt de partida en el qual es troba el teixit empresarial de la comarca en relació amb principal territori de referència (Catalunya) per determinar, d'una banda aquells sectors o activitats amb un major potencial de creixement, tant en el mercat interior, com exterior, i d'una altra, aquelles branques més exposades a la competència i, per tant, amb major risc de cara al futur. També es tracta de detectar, des d'una perspectiva agregada de sector, els principals punts forts i les debilitats estructurals de les empreses del Bages.

Serà necessari fer un seguiment del ritme amb el que les empreses s'adapten a la indústria 4.0

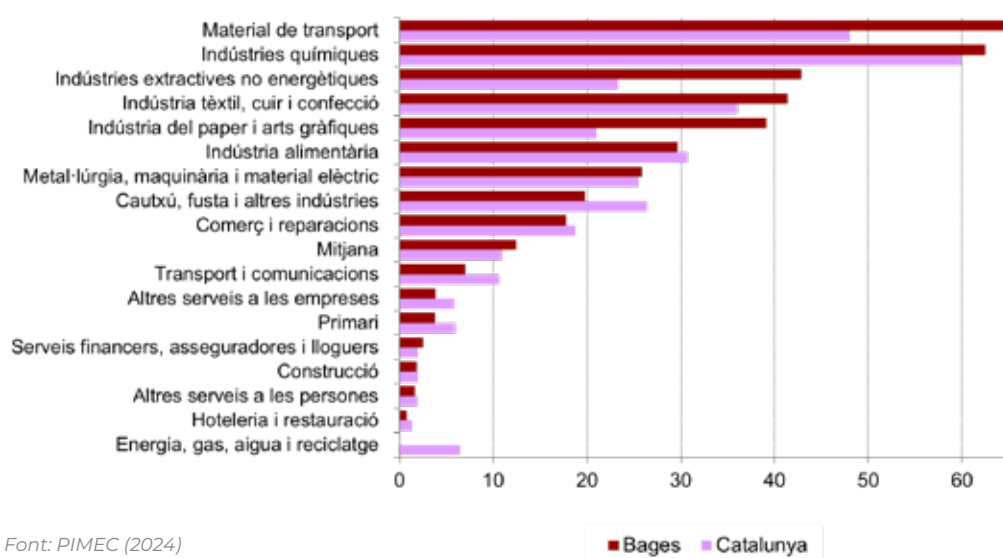
Un primer element a tenir en compte és la base exportadora del teixit empresarial del Bages. El gràfic 14, en base a la declaració que fan les empreses sobre si realitzen activitat exterior, mostra que el 12,5% de les empreses bagenques exporten (percentatge per sobre de l'11,9 registrat el 2021). Aquest registre suposa que per sisè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, continua per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Cata-

lunya (10,9%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 29,6%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (28,0%). Per sectors, destaquen el de material de transport, el de la indústria química, el de les indústries extractives no energètiques, el del tèxtil, cuir i confecció, el del paper i arts gràfiques, el de la indústria

alimentària, i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric (66,7%, 62,5%, 42,9%, 41,4%, 39,1%, 29,7% i 25,9% d'empreses exportadores, respectivament). Aquestes dades, mostren que el Bages disposa d'una base industrial exportadora sòlida, que se situa any rere any per sobre al 10% d'empreses i per sobre del 25% si considerem només les industrials.

GRÀFIC 14. Base exportadora del teixit empresarial del Bages i Catalunya per sectors d'activitat 2022

Percentatge d'empreses que exporten sobre el total d'empreses del seu sector

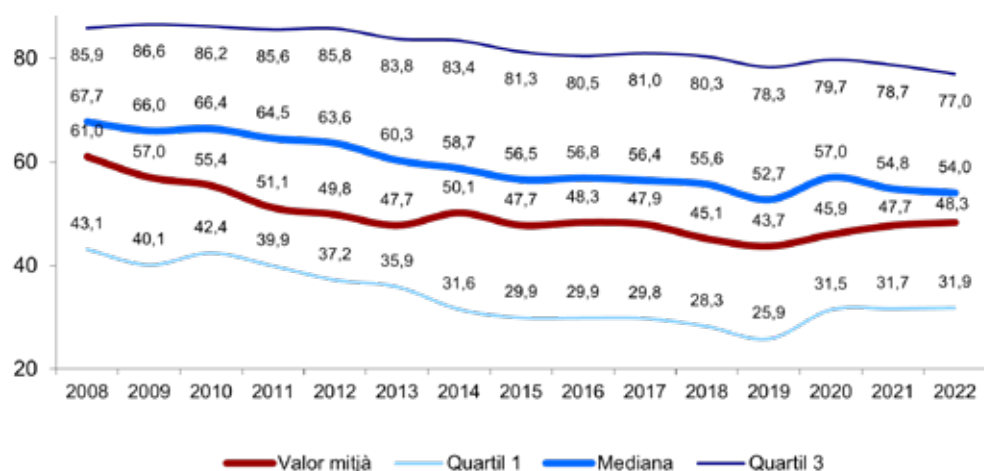
Font: PIMEC (2024)

Un segon element que tenim en compte és la situació financera de les empreses del Bages. Al gràfic 15 i a la taula següent es detallen el valor mitjà i els valors de dispersió de les empreses del Bages pel que fa a la seva taxa d'endeutament, a la liquiditat i al fons de maniobra. En relació a la taxa d'endeutament, el valor mitjà augmenta del 45,9% el 2020, 47,7% el 2021 fins al 48,3% el 2022 i la mediana, valor que situa la meitat de les empreses amb una taxa superior d'endeutament i l'altra meitat amb una taxa inferior, baixa des del 57,0% del 2020, 54,8% 2021, fins el 54,0% del 2022 el que indica que hi ha més empreses menys endeutades, però que en termes relatius el valor de l'endeutament augmenta. Des de 2008 hi havia hagut correccions molt importants en aquest aspecte, s'havia produït un procés continuat de desendeutament que els efectes de la pandèmia trenquen,

tot i que de forma lleu. A més, els resultats mostren que el tall del 25% d'empreses més endeutades es redueix del 79,7% d'endeutament el 2020 i 78,7% d'endeutament el 2021 al 77,0% el 2022. Amb tot, els valors de 2021 i 2022 mostren que hi havia una posició financera més sanejada, fet que ha permès afrontar la sortida de la pandèmia amb major resiliència si ho comparem amb la crisi que va començar el 2008, on la capitalització a les empreses del Bages era molt més petita. Pel que fa a liquiditat, un 25% d'empreses se situaven amb un valor proper a 1,12 la qual cosa ens indica que aquest grup d'empreses se situa amb una situació financera compromesa a curt termini. En relació al fons de maniobra, també ens trobem que prop d'un 25% d'empreses tenen una situació feble en relació al la seva estructura financera (les que se situen per sota de l'1,07).

GRÀFIC 15. Evolució de l'endeutament del teixit empresarial del Bages. 2008-2022

Pes de l'endeutament sobre el passiu

Font: PIMEC (2024)

Situació financera de les empreses del Bages (1/2)

Endeutament	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
Pes de l'endeutament sobre el passiu				
2022	48,3	31,9	54	77
2021	47,7	31,7	54,8	78,7
2020	45,9	31,5	57	79,7
2019	43,7	25,9	52,7	78,3
2018	45,1	28,3	55,6	80,3
2017	47,9	29,8	56,4	81
2016	48,3	29,9	56,8	80,5
2015	47,7	29,9	56,5	81,3
2014	50,1	31,6	58,7	83,4
2013	47,7	35,9	60,3	83,8
2012	49,8	37,2	63,6	85,8
2011	51,1	39,9	64,5	85,6
2010	55,4	42,4	66,4	86,2
2009	57	40,1	66	86,6
2008	61	43,1	67,7	85,9
Liquiditat	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
Actiu corrent sobre passiu corrent				
2022	1,48	1,12	1,77	3,13
2021	1,53	1,17	1,83	3,32
2020	1,55	1,19	1,88	3,41
2019	1,47	1,01	1,74	3,77
2018	1,38	1,03	1,69	3,47
2017	1,4	1,01	1,64	3,34
2016	1,39	1,02	1,7	3,49
2015	1,41	1,01	1,71	3,59
2014	1,49	0,98	1,65	3,55
2013	1,67	0,99	1,59	2,89
2012	1,48	0,98	1,52	2,83
2011	1,76	0,97	1,51	2,73
2010	1,75	1,01	1,5	2,59
2009	1,5	1	1,49	2,53
2008	1,44	1,01	1,41	2,31

Font: PIMEC (2024)

Situació financera de les empreses del Bages (2/2)

Fons de maniobra	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
Patrimoni net i passiu no corrent				
2022	1,29	1,07	1,86	4,37
2021	1,28	1,09	1,88	4,48
2020	1,25	1,1	1,85	4,41
2019	1,23	1,01	1,55	4,29
2018	1,18	1,01	1,55	4,02
2017	1,2	1,01	1,53	3,83
2016	1,17	1,01	1,55	3,83
2015	1,19	1	1,56	3,91
2014	1,24	1	1,5	3,85
2013	1,3	1	1,57	3,76
2012	1,23	0,99	1,5	3,64
2011	1,43	0,98	1,51	3,54
2010	1,43	1,01	1,56	3,75
2009	1,37	1	1,53	3,45
2008	1,38	1,01	1,5	3,3

Font: PIMEC (2024)

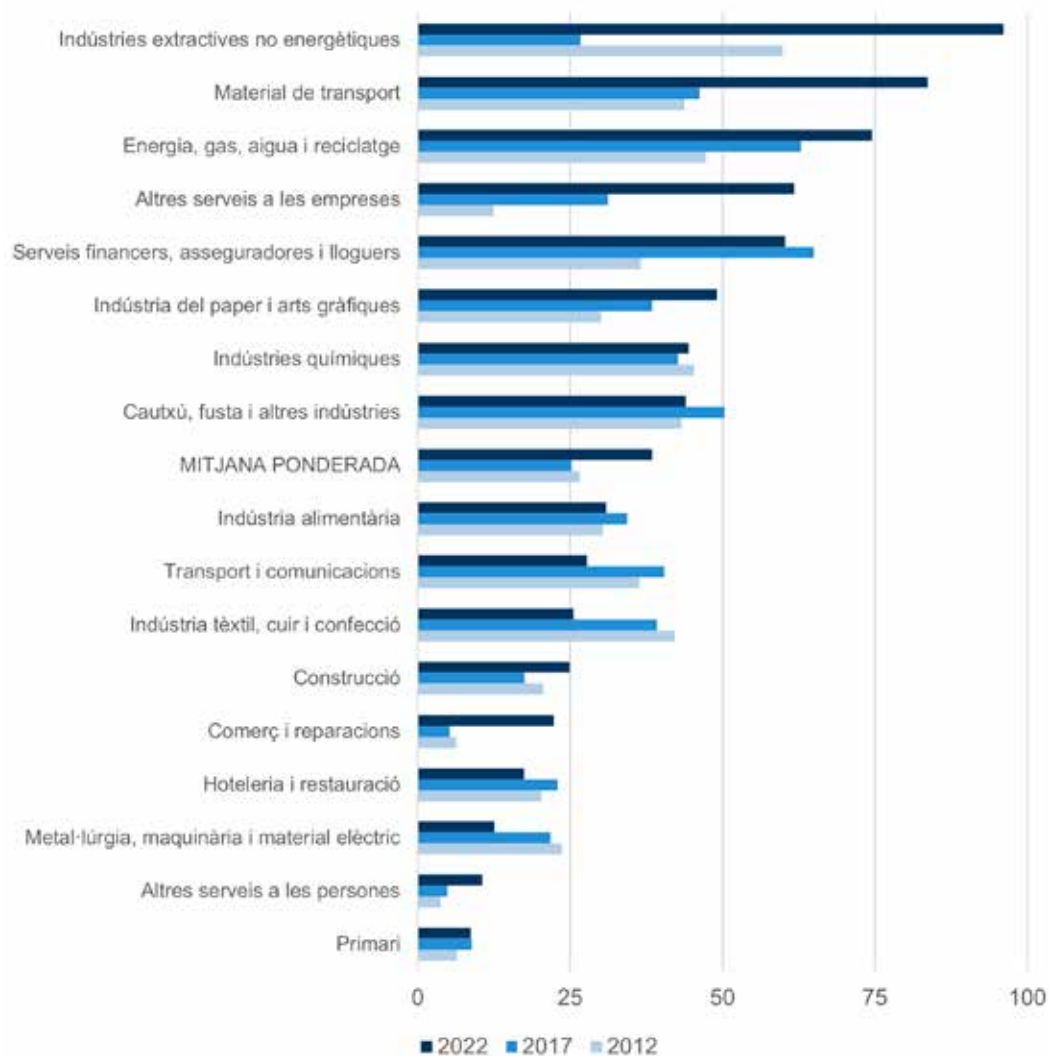
Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i alguns dels de l'activitat de serveis (Gràfic 16). Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 96,1% del total en el cas de les indústries extractives no energètiques, el 83,7% en el cas del material de transport, el 74,5% en el cas de l'energia, gas i aigua, el 61,7% en el cas dels altres serveis a les empreses i el 60,2% en el cas dels serveis financers, asseguradores i lloguers. Menor concentració, encara que per sobre del 40% s'observa la indústria del paper i arts gràfiques (49,0%), en les indústries químiques (44,5) i en el cautxú, fusta i altres indústries (44,0%). De la seva banda, a la indústria alimentària la concentració se situa

en el 30,9%, al transport i comunicacions en el 27,7% i a la indústria tèxtil, cuir i confecció en el 25,6%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva dels sectors d'activitat industrial

GRÀFIC 16. Concentració de l'activitat productiva al Bages per sectors d'activitat. 2012, 2017 i 2022

Pes de les 5 primeres empreses en termes de valor afegit brut sobre el total del VAB del sector

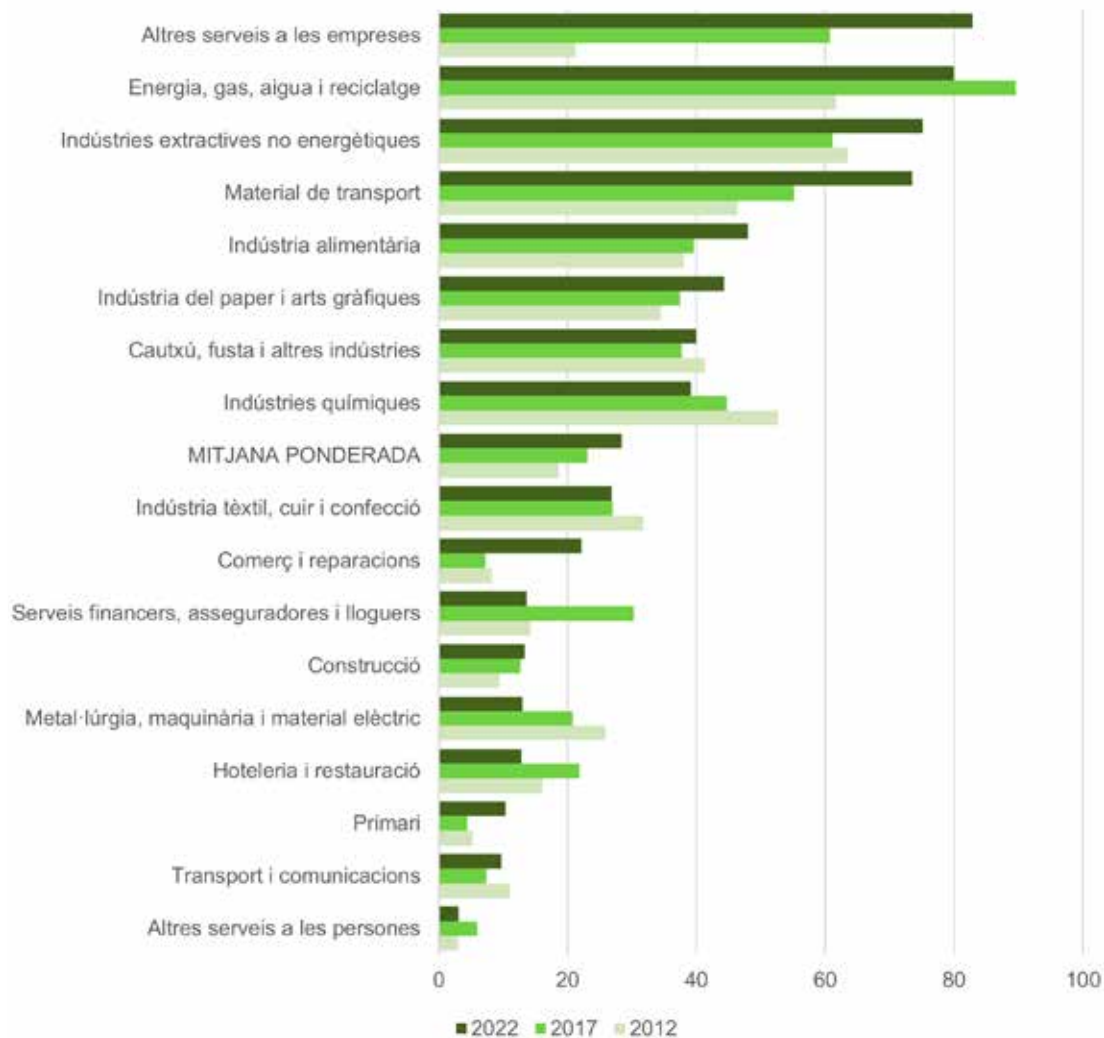
Font: PIMEC (2024)

Al mesurar la concentració en termes de persones ocupades (gràfic 17), els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la indústria tèxtil, cuir i confecció i la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (28,4%). Les

cinc primeres empreses dels altres serveis a les empreses representen un pes del 82,9%, les de l'energia, gas, aigua i reciclatge del 79,9%, les de les indústries extractives no energètiques en el 75,2%, les del material de transport en el 75,3%, les de la indústria alimentària en el 48,0%, les de la indústria del paper i arts gràfiques en el 44,3%, les del cautxú, fusta i altres indústries en el 40,0% i les de les indústries químiques en el 39,1%.

GRÀFIC 17. Concentració de l'ocupació al Bages per sectors d'activitat. 2012, 2017 i 2022

Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

Font: PIMEC (2024)

Complementant les dades de la base exportadors, de la situació financera i de la concentració en cadascun dels sectors, la taula 1 de l'anex estadístic recull la situació per al 2022 de les empreses dels diferents sectors d'activitat del Bages en el context territorial de Catalunya a partir de tres grups d'indicadors. L'agrupació dels tres conjunts d'indicadors ofereix una síntesi de la posició competitiva del teixit productiu del Bages en el context de Catalunya tenint

en compte la importància dels diferents sectors d'activitat en l'economia comarcal. L'anàlisi es desenvolupa a partir del nivell de concentració dels diferents sectors fixant cinc nivells de concentració: Extrema (les 5 primeres empreses representen més del 60% del VAB), molt elevada (entre el 40% i el 60%), elevada (entre el 25% i el 40%), mitjana (entre el 10% i el 25%) i baixa (per sota el 10%).

El conjunt d'indicadors d'estructura (vegeu els valors absoluts a les Taules 2, 3 i 4 a l'annex estadístic) ordena les 17 branques productives en les que s'ha desagregat el teixit empresarial del Bages en funció del seu pes en el total d'empreses (Emp.), d'ocupació (Ocu.) o de Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca per al 2022. Així el sector amb la posició relativa "1" és aquell que efectua una major contribució a la comarca en qualsevol dels tres indicadors mentre que el sector en la dissetena posició és aquell que aporta menys empreses, ocupats o VAB. D'aquesta manera la novena posició determina la frontera entre aquells sectors amb un major pes i aquells amb una menor aportació a l'economia comarcal.

El segon grup d'indicadors està format pels referents a la dimensió (Taules 5 i 6 a l'annex estadístic) tant en termes d'ocupats per empresa (Gra I) com de VAB per empresa (Gra II) i, a diferència dels anteriors estan relacionats amb el mateix sector del conjunt de Catalunya. D'aquesta manera la branca situada en primera posició és aquella que, en relació amb la resta de branques productives de la comarca, presenta una dimensió més gran en el context de Catalunya. En canvi la branca situada en dissetena posició és aquella que, al Bages, té dimensió més reduïda en relació amb les empreses del mateix sector que operen a Catalunya. Aquesta comparació és rellevant en la mesura que la dimensió mitjana de les empreses varia entre sectors i, per tant, el que pretén aquest anàlisi és identificar aquelles branques que al Bages tenen empreses amb una dimensió relativament més gran i, per tant, disposen d'un major potencial per beneficiar-se de tots aquells aspectes vinculats a la grandària com les economies d'escala, poder de negociació, capacitat d'atracció de recursos financers, humans i tecnològics o afrontar amb èxit processos d'internacionalització.

El tercer grup d'indicadors són els referents a la competitivitat (Taules 7 i 8 a l'annex estadístic) i està format per la posició del sector en termes de productivitat (Prod.) i de Costos Laborals Unitaris (CLU) i l'ordenació es determina de la mateixa manera que els indicadors de grandària. La productivitat mesura el Valor Afegit Brut generat per persona ocupada (assalariada i no assalariada) i, en l'actual entorn, es revela

com un dels condicionants fonamentals de la fortalesa d'una economia, tant des del punt de vista de l'oferta (mercats de béns i serveis i mercat de treball) com en l'àmbit del benestar de la població (renda per habitant). Així, la productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats. Tot i que la productivitat permet una comparació en termes de competitivitat de les estructures econòmiques de diferents territoris, aquesta variable també està molt vinculada a la tipologia de bé o servei que l'empresa comercialitza i a la seva posició en el mercat i juga un paper fonamental en la fixació dels salaris i, per tant, en els costos laborals. Per això, una forma d'establir una millor comparació entre eficiència productiva i competitivitat és mitjançant els Costos Laborals Unitaris (CLU) que posen en comparació directa la remuneració mitjana del factor treball assalariat amb la productivitat per ocupat del conjunt de l'economia. D'aquesta manera un diferencial positiu en els CLU entre dos àmbits territorials, sectors o empreses es pot produir per un diferencial positiu de la remuneració mitjana per assalariat a igualtat de productivitat, per un diferencial negatiu de productivitat a igualtat de cost salarial o per una combinació d'ambdós factors. Per tant, es pot pensar que un territori amb CLU baixos és més competitiu que un altre en un entorn de mercat únic sempre i quant es tracti d'estructures empresarials i productes o serveis homogenis i comparables. Així el sector que apareix amb la posició primera és el que registra un menor pes de les despeses sobre el valor afegit generat i el que apareix en la posició 17, és el sector en què, conjuntament de mitjana, les despeses de personal representen una part més elevada del valor afegit i per tant representa que té una competitivitat del factor treball més baixa.

La productivitat és un dels condicionants fonamentals de la fortalesa d'una economia

2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial

2.2.1. Sectors de concentració extrema

2.2.1.1. Indústries extractives no energètiques

El sector de les indústries extractives no energètiques està integrat per un total de 41 empreses que el 2022 ocupen 1.222 persones (el 2,1% del Bages) i generen 280 milions d'euros de VAB (el 8,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 29,5 ocupats i generen, de mitjana, 6,8 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 229.302 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,6% pel que fa al nombre d'empreses, el 9,7% de l'ocupació i el 28,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal, en relació amb les del mateix sector del conjunt de Catalunya i, també, amb una productivitat molt més gran (293,1%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 19,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 30,6% i el 50,3% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +20,2 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-25,3 punts percentuals) i més gran del de les altres despeses d'explotació (+5,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera, del 72,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 28,4% i un palanquejament del 43,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 34,7% i una rotació situada en 0,82. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són molt millors, a partir d'un marge més gran (+20,3 punts percentuals) i, també, d'una rotació més gran (+0,16 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 38,0% s'obté a partir de patrimoni net i el 62,0% a partir d'endeutament, el 39,5% a llarg termini i el 22,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries extractives no energètiques es financen amb una proporció més gran d'endeutament (+19,8 punts percentuals).

Aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 29,5 ocupats i generen, de mitjana, 6,8 milions d'euros

2.2.1.2. Material de transport

El sector del material de transport està integrat per un total de 35 empreses que el 2022 ocupen 2.640 persones (el 4,6% del Bages) i generen 215 milions d'euros de VAB (el 6,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 76,2 ocupats i generen, de mitjana, 6,2 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 81.569 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 5,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 6,6% de l'ocupació i el 5,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal i, una mica més que les del mateix sector del conjunt de Catalunya. En sentit contrari, tenen una productivitat més petita que les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya (81,6%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 61,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,4% i el 23,1% restant, correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que aconseguen situar-se 6,3 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combi-

nació d'un menor pes dels consums d'explotació (-6,5 punts percentuals) i, amb unes altres despeses d'explotació pràcticament iguals (+0,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 28,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,8% i un palanquejament del 22,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,9% i una rotació situada en 0,83. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'operar amb un marge més gran (+6,0 punts percentuals de diferència), tot i que amb una rotació més petita (-0,69 punts de diferència) i, sobretot, una aportació del palanquejament més gran (+18,3 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 17,6% s'obté a partir del patrimoni net i el 82,4% a partir d'endeutament, el 12,7% a llarg termini i el 69,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, la capitalització de les empreses del Bages és més petita, amb un endeutament a llarg termini més petit i un endeutament a curt termini més gran.

2.2.1.3. Energia, gas, aigua i reciclatge

El sector de l'energia, gas, aigua i reciclatge està integrat per un total de 70 empreses que el 2022 ocupen 418 persones (el 0,6% del Bages) i generen 24 milions d'euros de VAB (el 0,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,0 ocupats i generen, de mitjana, 336.480 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 56.531 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,3% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,6% del VAB. Aquestes dades

indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal, tot i que petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya. Tenen una productivitat, mesurada en termes de VAB per ocupat, molt inferior a les del conjunt de Catalunya del mateix sector (50,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 72,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 10,3% i el 17,7% restant, el VAB generat. Aquestes da-

des difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen en -5,4 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+10,5 punts percentuals), i d'un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-5,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 8,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,0% i un palanquejament del 3,2%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,4% i una rotació situa-

da en 1,13. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-4,2 punts percentuals), una rotació més gran i una aportació més petita del palanquejament.

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 57,3% s'obté del patrimoni net i el 42,7% d'endeutament, el 18,5% a llarg termini i el 24,3% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de l'energia, gas, aigua i reciclatge es financen amb una taxa d'endeutament més petita.

2.2.1.4. Altres serveis a les empreses

Aquesta branca està integrada per un total de 1.607 empreses que el 2022 ocupen 6.346 persones (l'11,1% del Bages) i generen 253 milions d'euros de VAB (el 7,9% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,9 ocupats i generen, de mitjana, 157.510 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 39.880 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,6% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,0% de l'ocupació i el 0,7% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (74,8%) i, també, més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (64,2%) i amb una productivitat per ocupat més petita (del 70,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 20,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,7% i el 66,3% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 19,0 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, con-

seqüència de la combinació d'un pes més petit dels consums d'explotació (-3,6 punts percentuals) i, també, el menor pes de les altres despeses d'explotació (-15,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 14,5%, a partir d'una rendibilitat econòmica del 10,8% i una aportació positiva del palanquejament (+3,7%). Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del 18,6% i una rotació situada en 0,58. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'una rotació més petita (-0,15 punts) i un marge, també, més gran (+11,7 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 72,3% s'obté a partir del patrimoni net i el 27,7% a partir d'endeutament, el 8,5% a llarg termini i el 19,2% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les empreses es financen amb una proporció més gran de capitals propis (+22,0 punts percentuals) i un endeutament més petit, tant a llarg com a curt termini.

2.2.1.5. Serveis financers, asseguradores i lloguers

El sector dels serveis financers asseguradores i lloguers està integrat per un total de 762 empreses que el 2022 ocupen 938 persones (l'1,6% del Bages) i generen 62 milions d'euros de VAB (l'1,9% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana d'1,2 ocupats i generen, de mitjana, 80.810 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 65.639 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,5% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,7% de l'ocupació i el 0,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (23,3%), i també, més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (49,3%) i amb una productivitat més baixa (49,4%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 6,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 25,1% i el 68,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +10,8 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-6,5 punts percentuals) i, també, un menor pes de les altres despeses d'explotació (-4,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 8,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 7,4% i un aportació positiva del palanquejament (+1,3%). Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 71,5% i una rotació situada en 0,10. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge molt més gran (+52,8 punts percentuals), tot i que amb una rotació més petita.

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 81,9% s'obté a partir de fons propis i el 18,1% a partir d'endeutament, el 9,3% a llarg termini i el 8,8% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de serveis financers, asseguradores i lloguers es financen amb una proporció més gran de recursos propis.

Són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (23,3%) i també respecte el conjunt de Catalunya

2.2.1. Sectors de concentració molt elevada

2.2.2.1. Indústria del paper i arts gràfiques

El sector de les indústries del paper i arts gràfiques està integrat per un total de 56 empreses que el 2022 ocupen 397 persones (el 0,7% del Bages) i generen 19 milions d'euros de VAB (el 0,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 7,0 ocupats i generen, de mitjana, 335.250 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 47.593 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 0,5% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,7% de l'ocupació i el 0,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (133,4%), però petites en relació a les del mateix sector del conjunt de Catalunya (74,4%) i amb una productivitat per ocupat clarament més petita que aquestes (69,3%).

Aquest sector està integrat per un total de 56 empreses que el 2022 ocupen 397 persones

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 64,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,5% i el 19,9% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que no es diferencien en relació al VAB generat, tot i que a partir d'un major pes dels consums d'explotació (+6,0 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-6,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 3,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,5% i un palanquejament del 0,6%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 2,0% i una rotació situada en 1,29. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-2,1 punts percentuals), tot i que amb una rotació una mica més gran (+0,04 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 31,9% s'obté a partir de patrimoni net i el 68,1% a partir d'endeutament, el 28,7% a llarg termini i el 39,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria del paper i arts gràfiques es caracteritzen per una taxa d'endeutament més gran (+16,0 punts percentuals de diferència).

2.2.2.2. Indústries químiques

El sector de les indústries químiques està integrat per un total de 39 empreses que el 2022 ocupen 1.114 persones (l'1,9% del Bages) i generen 103 milions d'euros de VAB (el 3,2% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 28,5 ocupats i generen, de mitjana, 2.630 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 92.211 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,9% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,7% de l'ocupació i l'1,1% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (54,0%) però petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (58,6%) i amb una productivitat per ocupat més petita (67,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 66,9% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,1% i el 20,0% restant al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -6,4 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, con-

seqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+13,0 punts percentuals) i un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-6,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 21,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 13,1% i una contribució positiva del palanquejament net del 8,5%. Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del 8,9% i una rotació situada en 1,48. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'una rotació més gran (+0,65 punts de diferència) encara que amb un marge més petit (-2,1 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 59,1% s'obté a partir de patrimoni net i el 40,9% a partir d'endeutament, el 8,6% és a llarg termini i el 32,3% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries químiques es financen amb una proporció més gran d'endeutament aliè.

2.2.2.3. Cautxú, fusta i altres indústries

El sector del cautxú, fusta i altres indústries està integrat per un total de 206 empreses que el 2022 ocupen 1.928 persones (el 3,4% del Bages) i generen 108 milions d'euros de VAB (el 3,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 9,3 ocupats i generen, de mitjana, 523.700 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 56.060 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,7% pel que fa al nombre d'empreses, el 4,3% de l'ocupació i el 3,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament grans en relació al conjunt comarcal

(177%) i, una mica més grans que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (117,7%), amb una productivitat similar a la del conjunt d'empreses de la comarca (100,2%) però més petita que la de les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya (79,7%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 57,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,8% i el 28,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -0,5 punts percentuals

per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels de les altres despeses d'explotació (-3,6 punts percentuals) i un pes més gran del consums d'explotació (+4,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 8,6% i una contribució del palanquejament del 5,1%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,3% i una rotació situada en 1,36. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats finals són similars, conseqüència d'operar amb marge més petit (-0,9 punts percentuals) i una rotació major (+0,17 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 58,9% s'obté a partir de patrimoni net i el 41,1% a partir d'endeutament, el 10,2% a llarg termini i el 30,9% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del cautxú, fusta i altres indústries es financen de forma similar, amb una proporció una mica més gran de capitals propis (+0,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,8%

2.2.3. Sectors de concentració elevada

2.2.3.1. Indústria alimentària

Aquesta branca està integrada per un total de 139 empreses que el 2022 ocupen 2.961 persones (el 5,2% del Bages) i generen 164 milions d'euros de VAB (el 5,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 21,3 ocupats i generen, de mitjana, 1.178 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 55.367 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,3% de l'ocupació i el 2,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (403%) i pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (104%). També, tenen una productivitat més petita (77,5%) en relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector.

Aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 21,3 ocupats i generen, de mitjana, 1.178 milions d'euros

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 77,9% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 12,0% i el 10,1% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-4,4 punts percentuals), sobretot a partir d'un major pes dels consums d'explotació (+7,6 punts percentuals) ja que el pes de les altres despeses d'explotació és més petit (-3,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 2,3% a partir d'una rendibilitat econòmica de l'1,7% i una aportació del palanquejament del 0,6%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 0,9% i una elevada rotació (1,77). En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'una rotació més gran (0,36 punts) i un marge més petit (-2,7 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 49,8% s'obté a partir de patrimoni net i el 50,2% a partir d'endeutament, el 16,8% a llarg termini i el 33,4% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria alimentària es financen a partir d'un endeutament més petit.

2.2.3.2. Transport i comunicacions

El sector del transport i comunicacions està integrat per un total de 565 empreses que el 2022 ocupen 1.770 persones (el 3,1% del Bages) i generen 234 milions d'euros de VAB (el 7,3% del de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,1 ocupats i generen, de mitjana, 413.050 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 131.960 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,7% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,0% de l'ocupació i l'1,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (59,3%) i en relació amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (58,7%), tot i que amb una productivitat per ocupat més gran (182,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 34,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,2% i el 49,5% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen notablement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +20,0 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-10,0 punts percentuals) i de les altres despeses d'explotació (-10,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -15,9% a

partir d'una rendibilitat econòmica del -9,0% i un palanquejament, també negatiu, del -6,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge negatiu, del -31,9%, i una rotació situada en 0,28. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge molt més petit (-38,1 punts percentuals) i una rotació molt més petita (-0,72 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 66,6% s'obté a partir de patrimoni net i el 33,4% a partir d'endeutament, el 28,8% a llarg termini i el 4,7% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del transport i comunicacions es financen amb una proporció més elevada dels recursos propis (+28,0 punts percentuals de diferència) i amb un menor pes de l'endeutament, sobretot a curt termini.

Són empreses amb una productivitat per ocupat més gran (182,5%) que les del mateix sector al conjunt de Catalunya

2.2.3.3. Indústria tèxtil, cuir i confecció

El sector del tèxtil, cuir i confecció està integrat per un total de 163 empreses que el 2022 ocupen 1.459 persones (el 2,5% del Bages) i generen 64 milions d'euros de VAB (el 2,0% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,9 ocupats i generen, de mitjana, 389.050 euros, el que implica una productivitat per ocupat

de 43.577 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 5,1% de l'ocupació i el 5,1% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (169,0%), i no tant si les comparem amb les del mateix sector pel

conjunt de Catalunya (123,4%) i amb una productivitat pràcticament igual que la de les empreses catalanes del seu mateix sector (100,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 64,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,9% i el 19,4% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen lleugerament de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és similar (-0,2 punts percentuals), el pes dels consums d'explotació és més gran (+2,7 punts percentuals) i, el pes de les altres despeses d'explotació és més petit (-2,5 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 5,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,6% i una contribució del palanquejament del 2,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,0% i una rotació situada en 1,22. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors com a conseqüència d'operar amb

un marge més gran (4,9 punts percentuals) i una rotació similar (+0,06 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 55,3% s'obté a partir de fons propis i el 44,7% a partir d'endeutament, l'11,6% a llarg termini i el 33,1% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria del tèxtil, cuir i confecció es financen amb una proporció més elevada de recursos propis (+12,7 punts percentuals de diferència) i, conseqüentment, amb una proporció menor d'endeutament.

En relació al conjunt de Catalunya, el pes d'aquestes empreses se situa en el 4,1% pel que fa al nombre d'empreses

2.2.4. Sectors de concentració mitjana

2.2.4.1. Construcció

El sector de la construcció està integrat per un total de 1.228 empreses que el 2022 ocupen 3.703 persones (el 6,4% del Bages) i generen 130 milions d'euros de VAB (el 4,0% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,0 ocupats i generen, de mitjana, 105.880 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 35.112 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt petites en relació al conjunt comarcal (57,1%), pràcticament igual que les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (101,9%) i amb una productivitat més petita (72,1%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 62,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació l'11,7% i el 25,7% restant, el VAB generat. Aquestes dades són similars de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-4,8 punts percentuals), conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+6,2 punts percentuals) i, més petit, de les altres despeses d'explotació (-1,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 6,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,8% i una aportació del palanquejament de l'2,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,3% i una rotació situada en 0,88. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència de treballar amb un marge més petit (-2,0 punts percentuals) i una rotació més gran (+0,18 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 52,6% s'obté a partir de fons propis i el 47,4% a partir d'endeutament, el 9,5% a llarg termini i el 37,9% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la construcció es financen amb una estructura amb menor pes de l'endeutament (-6,5 punts percentuals de diferència).

Són empreses molt petites en relació al conjunt comarcal (57,1%), pràcticament igual que les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (101,9%)

2.2.4.2. Comerç i reparacions

El comerç i reparacions està integrat per un total de 2.209 empreses que el 2022 ocupen 10.729 persones (el 18,7% del Bages) i generen 676 milions d'euros de VAB (el 21,0% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,9 ocupats i generen, de mitjana, 305.960 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 63.003 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt de la comarca (91,9%) i, pràcticament igual si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (95,6%) i amb una productivitat per ocupat més petita (88,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 65,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,1% i el 18,7% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit ja que se situen +3,8 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-8,8 punts percentuals) i més gran de les altres despeses d'explotació (+5,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 19,0% a partir d'una rendibilitat econòmica del 8,7% i un palanquejament del 10,3%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 5,7% i una rotació situada en 1,53. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge més gran (+1,6 punts percentuals), encara que amb una rotació més petita (-0,16 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 43,1% s'obté a partir de fons propis i el 56,9% a partir d'endeutament, el 12,9% a llarg termini i el 43,9% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del comerç i reparacions tenen una estructura de finançament similar.

Aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,9 ocupats i generen de mitjana 63.003 euros

2.2.4.3. Hoteleria i restauració

El sector de l'hoteleria i restauració està integrat per un total de 636 empreses que el 2022 ocupen 2.137 persones (el 3,7% del Bages) i generen 68 milions d'euros de VAB (el 2,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,4 ocupats i generen, de mitjana, 106.130 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 31.597 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,7% pel que

fa al nombre d'empreses, l'1,0% de l'ocupació i el 0,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses petites en relació al conjunt comarcal (63,6%) i, també, si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (59,8%) i amb una productivitat per ocupat més petita (80,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 35,0% dels ingressos

sos, les altres despeses d'explotació el 25,0% i el 39,9% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -4,9 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+7,6 punts percentuals) i amb un menor pes de les altres despeses d'explotació (-2,7 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 10,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,0% i una aportació del palanquejament del 5,2%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,2% i una rotació situada en 1,19. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-4,9%), tot i que amb una rotació més gran (+0,39 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 37,3% es realitza a partir de patrimoni net i el 62,7% a partir d'endeutament, el 31,8% a llarg termini i el 30,9% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de l'hoteleria i restauració es financen amb una proporció més elevada d'endeutament (+7,4 punts percentuals de diferència).

Aquestes empreses se situen -4,9 punts percentuals per sota de la mitjana catalana pel que fa a la generació de VAB

2.2.4.4. Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric

El sector de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric està integrat per un total de 515 empreses que el 2022 ocupen 5.078 persones (el 8,8% del Bages) i generen 363 milions d'euros de VAB (l'11,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 9,9 ocupats i generen, de mitjana, 704.820 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 71.468 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,1% pel que fa al nom-

Són empreses grans en relació al conjunt comarcal (186,7%) i pràcticament iguals a les de Catalunya

bre d'empreses, el 4,2% de l'ocupació i el 4,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (186,7%), pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (103,9%) i amb una productivitat similar (98,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 53,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,0% i el 30,3% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més gran (+3,1 punts percentuals), conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-4,8 punts percentuals) i un pes més gran de les altres despeses d'explotació (+1,7 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,9% a partir d'una

rendibilitat econòmica del 7,1% i un palanquejament del 6,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,5% i una rotació situada en l'1,09. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència bàsicament d'operar amb una rotació més petita (-0,17 punts) i un marge similar (+0,2 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 45,2% es realitza a partir de patrimoni net i el 54,8% a partir d'endeutament, el 16,2% a llarg termini i el 38,6% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric es financen de forma similar.

2.2.4.5. Altres serveis a les persones

El sector dels altres serveis a les persones està integrat per un total de 1.869 empreses que el 2022 ocupen 13.016 persones (el 22,7% del Bages) i generen 366 milions d'euros de VAB (l'11,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 7,0 ocupats i generen, de mitjana, 195.750 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 28.109 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses més grans en relació al conjunt comarcal (131,9%), pràcticament iguals si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (99,7%) i amb una productivitat per ocupat molt més petita (60,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 25,8% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 26,0% i el 48,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +3,7 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-4,8 punts percentuals) i una mica més gran de les altres despeses d'explotació (+1,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 32,4% a partir d'una rendibilitat econòmica del 20,2% i una contribució del palanquejament del 12,2%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 17,0% i una rotació situada en 1,19. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors a partir d'un marge més gran (+10,1 punts percentuals) i una rotació, també, més gran (+0,23 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 61,2% es realitza a partir de fons propis i el 38,8% a partir d'endeutament, el 16,5% a llarg termini i el 22,3% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les persones es financen amb un pes més gran de fons propis i més petit de l'endeutament.

La productivitat per ocupat d'aquestes empreses és més petita que mitjana catalana del mateix sector

2.2.5. Sectors de concentració baixa

2.2.5.1. Primari

El primari està integrat per un total de 731 empreses que el 2022 ocupen 1.573 persones (el 2,7% del Bages) i generen 85 milions d'euros de VAB (el 2,6 % de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 2,2 ocupats i generen, de mitjana, 116.370 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 54.077 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 6,7% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,7% de l'ocupació i el 2,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (40,7%), també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (86,6%) i amb una productivitat pràcticament igual (99,0%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 75,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,6% i el 9,7% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -8,7 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+8,2 punts percentuals) i, en menor mesura, de les altres despeses d'explotació (+0,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 4,2% i una contribució del palanquejament del 3,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,4% i una rotació situada en 0,95. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors a partir d'un marge més gran (+0,2 punts percentuals) i una rotació similar (-0,01 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 46,3% s'obté a partir de fons propis i el 53,7% a partir d'endeutament, el 22,5% a llarg termini i el 31,2% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del primari es financen amb un pes de l'endeutament més gran.

Les empreses del Bages del primari es financen amb un pes de l'endeutament més gran que la mitjana de Catalunya

3. Conclusions

Aquest estudi mostra l'evolució del sector privat de l'economia del Bages en el període 2018-2022. Les dades mostren que el 2022 encara no es va assolir una recuperació total després de la pandèmia de la covid-19. Només els valors d'ocupació i gairebé els del nombre d'empreses es van situar per sobre els de 2019. No obstant, en relació a 2021, es va registrar un lleu augment del nombre d'unitats empresarials, un increment més accentuat de la seva ocupació i un creixement més intens del seu valor afegit generat. Amb tot, aquesta evolució positiva d'aquestes magnituds, sumada a l'observada el 2021, no va ser suficient per compensar la davallada observada l'any de la pandèmia, el 2020. Malgrat aquesta insuficiència, el VAB generat per empresa, la seva dimensió mitjana i la seva productivitat per ocupat van augmentar en relació a 2021. Aquesta dinàmica evoluciona de forma similar a la del conjunt de Catalunya, però amb uns registres més petits. Menor increment del nombre d'unitats empresarials, de l'ocupació i del seu valor afegit generat. Amb la mateixa dinàmica es va comportar la productivitat per empresa, la seva dimensió i la productivitat per ocupat.

L'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2018-2022, evidencia una dinàmica similar, però negativa pel conjunt del període en el cas del Bages i lleugerament positiva pel conjunt de Catalunya. En el mateix sentit l'evolució dels indicadors que el conformen també

Només els valors d'ocupació i gairebé els del nombre d'empreses es van situar per sobre els de 2019

és similar, però sempre se situen per sota els del Bages si els comparem amb els del conjunt de Catalunya. El balanç del període en relació al nombre d'empreses és positiu a Catalunya mentre que al Bages el saldo final és pràcticament el mateix que l'inicial. La dimensió empresarial, mesurada en ocupats per empresa, augmenta en ambdós casos, però de forma més intensa al conjunt de Catalunya que al Bages i, finalment, la productivitat cau en els dos àmbits geogràfics, però més al Bages. En relació als quatre grans sectors d'activitat, s'observa que al Bages l'evolució és negativa en tots, llevat del primari i que a més, és l'únic amb un saldo positiu entre 2018 i 2022.

En fer l'anàlisi sectorial, es segueix constatant que poques unitats empresarials, amb un gran pes a la comarca, poden condicionar els resultats globals de la mateixa, en un sentit positiu, o bé, negatiu. Així, a l'analitzar la concentració de les unitats empresarials en els diferents sectors d'activitat els resultats mostren que aquesta és molt elevada en gairebé tots els subsectors industrials, llevat el del tèxtil, cuir i confecció i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, i també, en els altres serveis a les empreses i en els serveis financers, d'asseguradores i lloguers.

Finalment, es manté, la base sòlida del teixit exportador, sobretot i com no pot ser d'altra manera a partir de les activitats industrials. De la seva banda, i les taxes d'endeutament consoliden uns valors moderats, encara que el seu valor mitjà creix lleument entre 2019 i 2022.

Tal i com vàrem fer en informes anteriors volem concloure l'estudi amb una ullada a quatre indicadors esmentats per a tots i cadascun dels sectors. D'una banda, el pes de cada sector en el conjunt de l'ocupació comarcal, sinònim de la seva rellevància dins el teixit productiu. D'altra banda, el grau de concentració, calculat com el pes del VAB de les cinc primeres empreses del sector. Una forta concentració empresarial unida al pes del sector en termes de llocs de treball

impliquen un risc inherent de cara a possibles decisions de deslocalització o descens o tancament de l'activitat. També hem incorporat el diferencial de rendibilitat financera del sector respecte a la mitjana catalana. Una menor rendibilitat pot, lògicament, comprometre el futur de les empreses i de sectors sencers.

Finalment i atesa la situació conjuntural de restriccions en la liquiditat, també hem inclòs el diferencial de capitalització que indica l'exposició a l'obtenció de finançament aliè i pot indicar

dificultats per les que estan travessant actualment alguns sectors. Aquest darrer factor, junt amb l'ocupació i la concentració i el diferencial de rendibilitat, configuren quatre indicadors simultanis de "Vulnerabilitat Sectorial", o, en altres paraules, la probabilitat de reestructuracions (per la baixa rendibilitat) i l'impacte que aquestes poden tenir sobre l'economia bagenca (per l'extrema concentració empresarial i el pes de l'ocupació del sector). La Taula següent resumeix els resultats dels tres indicadors per als sectors analitzats.

Indicadors de Vulnerabilitat Sectorial 2022

Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

	Ocupació % total	Rati de concentració	Diferencial de Rendibilitat	Diferencial de Capitalització
Primari	2,70%	8,6	1,5	-7,3
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,70%	74,5	-5,1	5,9
Indústries extractives no energètiques	2,10%	96,1	56,6	-19,8
Indústries químiques	1,90%	44,5	8,9	-9,5
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	8,80%	12,6	-1,7	-1,3
Material de transport	4,60%	83,7	22,6	-6,5
Indústria alimentària	5,20%	30,9	-8,2	6,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2,50%	25,6	14,3	12,7
Indústria del paper i arts gràfiques	0,70%	49	-5,2	-16
Cautxú, fusta i altres indústries	3,40%	44	-0,1	0,6
Construcció	6,40%	24,9	-0,3	6,5
Comerç i reparacions	18,70%	22,2	4,7	-1,5
Hoteleria i restauració	3,70%	17,4	-3,4	-7,4
Transport i comunicacions	3,10%	27,7	-29,1	28
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,60%	60,2	6	23,3
Altres serveis a les empreses	11,10%	61,7	6,2	22
Altres serveis a les persones	22,70%	10,6	21,2	11
Total / Mitjana	100,00%	38,5	4,4	1,9

Font: PIMEC (2024)

4. Annex estadístic

4.1. Indicadors d'activitat per sectors

TAULA 1. Síntesi de la posició competitiva de les empreses del Bages en el context de Catalunya per sectors d'activitat. 2022

Posició relativa del sector en relació amb el conjunt de la comarca

	Estructura			Dimensió		Competitivitat	
	Emp.	Ocu.	VAB	Gra (I)	Gra (II)	Prod.	CLU
Sectors concentració extrema (> 60%)							
Indústries extractives no energètiques	15	13	4	1	1	1	1
Material de transport	17	7	7	2	4	7	4
Energia, gas, aigua i reciclatge	13	16	16	17	17	16	15
Altres serveis a les empreses	3	3	5	12	14	12	8
Serveis financers, asseguradores i lloguers	5	15	15	16	16	17	6
Sectors concentració molt elevada (40%-60%)							
Indústria del paper i arts gràfiques	14	17	17	11	12	13	11
Indústries químiques	16	14	11	15	15	14	12
Cautxú, fusta i altres indústries	10	9	10	4	6	9	13
Sectors concentració elevada (25%-40%)							
Indústria alimentària	12	6	8	6	9	10	16
Transport i comunicacions	8	10	6	14	3	2	2
Indústria tèxtil, cuir i confecció	11	12	14	3	2	3	5
Sectors concentració mitjana (10%-25%)							
Construcció	4	5	9	7	10	11	9
Comerç i reparacions	1	2	1	9	8	6	7
Hoteleria i restauració	7	8	13	13	13	8	14
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	9	4	3	5	5	5	10
Altres serveis a les persones	2	1	2	8	11	15	3
Sectors concentració baixa (< 10%)							
Primari	6	11	12	10	7	4	17

Emp: Pes de les empreses del sector sobre el total d'empreses del Bages.

Ocu.: Pes dels ocupats del sector sobre el total d'ocupats del sector privat del Bages

VAB: Pes del VAB del sector sobre el total del VAB del sector privat Bages.

Gra (I): Dimensió en termes d'ocupat per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Gra (II): Dimensió en termes de VAB per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Prod: Productivitat per ocupat del Bages en relació amb la mitjana catalana

CLU: Costos laborals Unitaris en relació amb la mitjana Catalana.

Font: PIMEC (2024)

TAULA 2. Estructura sectorial del teixit empresarial del Bages. 2022

Nombre d'empreses, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Empreses	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	731	6,70%	4,10%
Indústria	1.266	11,60%	3,60%
Energia, gas, aigua i reciclatge	70	0,60%	3,30%
Indústries extractives no energètiques	41	0,40%	3,60%
Indústries químiques	39	0,40%	2,90%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	515	4,70%	4,10%
Material de transport	35	0,30%	5,20%
Indústria alimentària	139	1,30%	3,20%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	163	1,50%	4,10%
Indústria del paper i arts gràfiques	56	0,50%	1,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	206	1,90%	3,70%
Construcció	1.228	11,30%	1,90%
Serveis	7.649	70,30%	1,80%
Comerç i reparacions	2.209	20,30%	2,10%
Hoteleria i restauració	636	5,90%	1,70%
Transport i comunicacions	565	5,20%	1,70%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	762	7,00%	1,50%
Altres serveis a les empreses	1.607	14,80%	1,60%
Altres serveis a les persones	1.869	17,20%	2,00%
Total	10.873	100,00%	2,00%

Font: PIMEC (2024)

TAULA 3. Distribució sectorial de l'ocupació del teixit empresarial del Bages. 2022

Nombre d'ocupats, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Ocupats	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	1.573	2,70%	3,50%
Indústria	17.218	30,00%	3,70%
Energia, gas, aigua i reciclatge	418	0,70%	1,10%
Indústries extractives no energètiques	1.222	2,10%	9,70%
Indústries químiques	1.114	1,90%	1,70%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	5.078	8,80%	4,20%
Material de transport	2.640	4,60%	6,60%
Indústria alimentària	2.961	5,20%	3,30%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.459	2,50%	5,10%
Indústria del paper i arts gràfiques	397	0,70%	1,40%
Cautxú, fusta i altres indústries	1.928	3,40%	4,30%
Construcció	3.703	6,40%	2,00%
Serveis	34.936	60,80%	1,50%
Comerç i reparacions	10.729	18,70%	2,00%
Hoteleria i restauració	2.137	3,70%	1,00%
Transport i comunicacions	1.770	3,10%	1,00%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	938	1,60%	0,70%
Altres serveis a les empreses	6.346	11,10%	1,00%
Altres serveis a les persones	13.016	22,70%	2,00%
Total	57.429	100,00%	1,90%

Font: PIMEC (2024)

TAULA 4. Estructura sectorial del Valor Afegit Brut empresarial del Bages. 2022

VAB cf en milions d'euros del 2022 , estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	VAB cf	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	85	2,60%	3,50%
Indústria	1.339	41,70%	3,40%
Energia, gas, aigua i reciclatge	24	0,70%	0,60%
Indústries extractives no energètiques	280	8,70%	28,40%
Indústries químiques	103	3,20%	1,10%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	363	11,30%	4,20%
Material de transport	215	6,70%	5,40%
Indústria alimentària	164	5,10%	2,60%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	64	2,00%	5,10%
Indústria del paper i arts gràfiques	19	0,60%	1,00%
Cautxú, fusta i altres indústries	108	3,40%	3,40%
Construcció	130	4,00%	1,40%
Serveis	1.658	51,60%	1,20%
Comerç i reparacions	676	21,00%	1,80%
Hoteleria i restauració	68	2,10%	0,80%
Transport i comunicacions	234	7,30%	1,80%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	62	1,90%	0,40%
Altres serveis a les empreses	253	7,90%	0,70%
Altres serveis a les persones	366	11,40%	1,20%
Total	3.212	100,00%	1,70%

Font: PIMEC (2024)

TAULA 5. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (I). 2022

Mitjana d'ocupats per empresa, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	Ocupats per empresa	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	2,2	40,7	86,6
Indústria	13,6	257,6	101,7
Energia, gas, aigua i reciclatge	6	112,7	34,6
Indústries extractives no energètiques	29,5	558,3	270,2
Indústries químiques	28,5	540	58,6
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	9,9	186,7	103,9
Material de transport	76,2	1.443,50	125,8
Indústria alimentària	21,3	402,8	103,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	8,9	169	123,4
Indústria del paper i arts gràfiques	7	133,4	74,4
Cautxú, fusta i altres indústries	9,3	176,9	117,7
Construcció	3	57,1	101,9
Serveis	4,6	86,5	82,9
Comerç i reparacions	4,9	91,9	95,6
Hoteleria i restauració	3,4	63,6	59,8
Transport i comunicacions	3,1	59,3	58,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,2	23,3	49,3
Altres serveis a les empreses	3,9	74,8	64,2
Altres serveis a les persones	7	131,9	99,7
Total	5,3	100	94

Font: PIMEC (2024)

TAULA 6. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (II). 2022

VAB cf per empresa en milers d'euros del 2021, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	VAB cf per empresa	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	116,37	39,4	85,7
Indústria	1.058,24	358,2	93,2
Energia, gas, aigua i reciclatge	336,48	113,9	17,6
Indústries extractives no energètiques	6.761,24	2.288,80	791,9
Indústries químiques	2.630,06	890,3	39,5
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	704,82	238,6	102,1
Material de transport	6.219,04	2.105,20	102,6
Indústria alimentària	1.177,88	398,7	80,5
Indústria tèxtil, cuir i confecció	389,05	131,7	123,8
Indústria del paper i arts gràfiques	335,25	113,5	51,5
Cautxú, fusta i altres indústries	523,7	177,3	93,8
Construcció	105,88	35,8	73,5
Serveis	216,71	73,4	64,4
Comerç i reparacions	305,96	103,6	84,6
Hoteleria i restauració	106,13	35,9	48
Transport i comunicacions	413,05	139,8	107,2
Serveis financers, asseguradores i lloguers	80,81	27,4	24,3
Altres serveis a les empreses	157,51	53,3	45,1
Altres serveis a les persones	195,75	66,3	60,3
Total	295,41	100	82,3

Font: PIMEC (2024)

TAULA 7. Productivitat del teixit empresarial del Bages per branques productives. 2022

Euros per ocupat, Índex productivitat mitjana Bages = 100 i Índex productivitat mitjana sector a Catalunya = 100

	Productivitat	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	54.077	96,7	99
Indústria	77.792	139,1	91,6
Energia, gas, aigua i reciclatge	56.531	101,1	50,8
Indústries extractives no energètiques	229.302	410	293,1
Indústries químiques	92.211	164,9	67,3
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	71.468	127,8	98,3
Material de transport	81.569	145,8	81,6
Indústria alimentària	55.367	99	77,5
Indústria tèxtil, cuir i confecció	43.577	77,9	100,3
Indústria del paper i arts gràfiques	47.593	85,1	69,3
Cautxú, fusta i altres indústries	56.060	100,2	79,7
Construcció	35.112	62,8	72,1
Serveis	47.445	84,8	77,7
Comerç i reparacions	63.003	112,6	88,5
Hoteleria i restauració	31.597	56,5	80,3
Transport i comunicacions	131.960	235,9	182,5
Serveis financers, asseguradores i lloguers	65.639	117,4	49,4
Altres serveis a les empreses	39.880	71,3	70,3
Altres serveis a les persones	28.109	50,3	60,5
Total	55.930	100	87,5

Font: PIMEC (2024)

TAULA 8. CLU de les empreses del Bages per branques productives. 2022

Despeses de personal per assalariat / Productivitat per ocupat, en percentatge

	CLU	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	84,5	138,8	136
Indústria	55,7	91,5	89,3
Energia, gas, aigua i reciclatge	70,1	115,1	132,9
Indústries extractives no energètiques	21,7	35,6	44,1
Indústries químiques	53,8	88,4	112,3
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	77,2	126,7	108,6
Material de transport	58,8	96,6	81,6
Indústria alimentària	83,5	137,1	133,7
Indústria tèxtil, cuir i confecció	82,3	135,2	86,2
Indústria del paper i arts gràfiques	74,1	121,7	111,3
Cautxú, fusta i altres indústries	73,2	120,2	112,7
Construcció	82	134,7	107,7
Serveis	63,6	104,4	93
Comerç i reparacions	64,5	105,9	96,7
Hoteleria i restauració	81,3	133,4	114,3
Transport i comunicacions	29,7	48,8	44,4
Serveis financers, asseguradores i lloguers	29,2	48	88,3
Altres serveis a les empreses	82,7	135,8	100,9
Altres serveis a les persones	59,9	98,4	78,5
Total	60,9	100	91

Font: PIMEC (2024)

TAULA 9. Ratis de creació de valor de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2022

Dades en percentatges sobre els ingressos d'explotació i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

Branca d'activitat	% sobre ingressos explotació ¹			Diferencial amb Catalunya		
	C. exp.	Al. des.	VABcf	C. exp.	Al. des.	VABcf
Primari	75,70%	14,60%	9,70%	8,2	0,4	-8,7
Indústria	57,90%	16,70%	25,40%	-3,6	-0,1	3,7
Energia, gas, aigua i reciclatge	72,00%	10,30%	17,70%	10,5	-5,1	-5,4
Indústries extractives no energètiques	19,00%	30,60%	50,30%	-25,3	5,1	20,2
Indústries químiques	66,90%	13,10%	20,00%	13	-6,6	-6,4
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	53,70%	16,00%	30,30%	-4,8	1,7	3,1
Material de transport	61,60%	15,40%	23,10%	-6,5	0,2	6,3
Indústria alimentària	77,90%	12,00%	10,10%	7,6	-3,1	-4,4
Indústria tèxtil, cuir i confecció	64,70%	15,90%	19,40%	2,7	-2,5	-0,2
Indústria del paper i arts gràfiques	64,60%	15,50%	19,90%	6	-6	0
Cautxú, fusta i altres indústries	57,00%	14,80%	28,20%	4,1	-3,6	-0,5
Construcció	62,60%	11,70%	25,70%	6,2	-1,4	-4,8
Serveis	51,90%	16,80%	31,30%	-4,1	-0,8	4,9
Comerç i reparacions	65,20%	16,10%	18,70%	-8,8	5	3,8
Hoteleria i restauració	35,00%	25,00%	39,90%	7,6	-2,7	-4,9
Transport i comunicacions	34,20%	16,20%	49,50%	-10	-10	20
Serveis financers, asseguradores i lloguers	6,70%	25,10%	68,20%	-6,5	-4,3	10,8
Altres serveis a les empreses	20,00%	13,70%	66,30%	-3,6	-15,4	19
Altres serveis a les persones	25,80%	26,00%	48,20%	-4,8	1,1	3,7
Total	56,20%	16,40%	27,40%	-1,9	-0,7	2,6

1. Ingressos d'explotació = C.exp + Al des. + VABcf

C.exp: Consums d'explotació; Al des: Altres despeses d'Explotació; VABcf: Valor Afegit Brut a cost de factors

Font: PIMEC (2024)

TAULA 10. Ratis de rendibilitat de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2022

R financera: Resultat Abans d'Impostos / patrimoni Net; Palanquejament: R financera – R econòmica; R econòmica: (RAI + despeses financeres) / Actiu; Marge: (RAI + Despeses financeres) / Ingressos d'explotació en percentatge. Rotació: Ingressos d'explotació / Actiu. Punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	R. financera	Palanquejament	R. econòmica	Marge	Rotació
Primari	7,90%	3,80%	4,20%	4,40%	0,95
Indústria	24,90%	14,40%	10,50%	9,50%	1,11
Energia, gas, aigua i reciclatge	8,20%	3,20%	5,00%	4,40%	1,13
Indústries extractives no energètiques	72,10%	43,70%	28,40%	34,70%	0,82
Indústries químiques	21,60%	8,50%	13,10%	8,90%	1,48
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	13,60%	6,50%	7,10%	6,50%	1,09
Material de transport	28,70%	22,90%	5,80%	6,90%	0,83
Indústria alimentària	2,30%	0,60%	1,70%	0,90%	1,77
Indústria tèxtil, cuir i confecció	5,60%	2,00%	3,60%	3,00%	1,22
Indústria del paper i arts gràfiques	3,10%	0,60%	2,50%	2,00%	1,29
Cautxú, fusta i altres indústries	13,80%	5,10%	8,60%	6,30%	1,36
Construcció	6,70%	2,90%	3,80%	4,30%	0,88
Serveis	8,70%	2,60%	6,10%	8,30%	0,74
Comerç i reparacions	19,00%	10,30%	8,70%	5,70%	1,53
Hoteleria i restauració	10,20%	5,20%	5,00%	4,20%	1,19
Transport i comunicacions	-15,90%	-6,90%	-9,00%	-31,90%	0,28
Serveis financers, asseguradores i lloguers	8,60%	1,30%	7,40%	71,50%	0,1
Altres serveis a les empreses	14,50%	3,70%	10,80%	18,60%	0,58
Altres serveis a les persones	32,40%	12,20%	20,20%	17,00%	1,19
Total	14,00%	6,10%	7,90%	8,60%	0,92

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya), llevat de la rotació, en valor

Primari	1,5	1,3	0,2	0,2	-0,01
Indústria	13	9,1	3,9	3,7	-0,04
Energia, gas, aigua i reciclatge	-5,1	-2	-3,1	-4,2	0,19
Indústries extractives no energètiques	56,6	37,7	18,9	20,3	0,16
Indústries químiques	8,9	4,8	4	-2,1	0,65
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	-1,7	-0,9	-0,9	0,2	-0,17
Material de transport	22,6	18,3	4,3	6	-0,69
Indústria alimentària	-8,2	-4,8	-3,5	-2,7	0,36
Indústria tèxtil, cuir i confecció	14,3	8,5	5,9	4,9	0,06
Indústria del paper i arts gràfiques	-5,2	-2,6	-2,6	-2,1	0,04
Cautxú, fusta i altres indústries	-0,1	-0,1	0	-0,9	0,17
Construcció	-0,3	0,3	-0,6	-2	0,18
Serveis	-0,1	-1,1	1	2,5	-0,14
Comerç i reparacions	4,7	2,9	1,8	1,6	-0,16
Hoteleria i restauració	-3,4	-1,2	-2,3	-4,9	0,39
Transport i comunicacions	-29,1	-13,9	-15,2	-38,1	-0,72
Serveis financers, asseguradores i lloguers	6	1,2	4,8	52,8	-0,03
Altres serveis a les empreses	6,2	0,5	5,8	11,7	-0,15
Altres serveis a les persones	21,2	7,7	13,5	10,1	0,23
Total	4,4	2	2,4	2,8	-0,03

Font: PIMEC (2024)

TAULA 11. Ratis de capacitat d'endeutament de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2022

Dades en percentatges sobre el passiu i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	Patrimoni net	Endeutament	Deute II/t	Deute c/t
	Passiu	Passiu	Passiu	Passiu
Primari	46,30%	53,70%	22,50%	31,20%
Indústria	39,20%	60,80%	19,40%	41,30%
Energia, gas, aigua i reciclatge	57,30%	42,70%	18,50%	24,30%
Indústries extractives no energètiques	38,00%	62,00%	39,50%	22,50%
Indústries químiques	59,10%	40,90%	8,60%	32,30%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	45,20%	54,80%	16,20%	38,60%
Material de transport	17,60%	82,40%	12,70%	69,70%
Indústria alimentària	49,80%	50,20%	16,80%	33,40%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	55,30%	44,70%	11,60%	33,10%
Indústria del paper i arts gràfiques	31,90%	68,10%	28,70%	39,40%
Cautxú, fusta i altres indústries	58,90%	41,10%	10,20%	30,90%
Construcció	52,60%	47,40%	9,50%	37,90%
Serveis	63,60%	36,40%	14,10%	22,30%
Comerç i reparacions	43,10%	56,90%	12,90%	43,90%
Hoteleria i restauració	37,30%	62,70%	31,80%	30,90%
Transport i comunicacions	66,60%	33,40%	28,80%	4,70%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	81,90%	18,10%	9,30%	8,80%
Altres serveis a les empreses	72,30%	27,70%	8,50%	19,20%
Altres serveis a les persones	61,20%	38,80%	16,50%	22,30%
Total	51,70%	48,30%	16,30%	32,00%

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya)

Primari	-7,3	7,3	3,7	3,6
Indústria	-11,6	11,6	4,7	6,9
Energia, gas, aigua i reciclatge	5,9	-5,9	-2,5	-3,4
Indústries extractives no energètiques	-19,8	19,8	21,4	-1,6
Indústries químiques	-9,5	9,5	0,3	9,2
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	-1,3	1,3	3	-1,7
Material de transport	-6,5	6,5	-3	9,5
Indústria alimentària	6,6	-6,6	-3,5	-3,1
Indústria tèxtil, cuir i confecció	12,7	-12,7	-9,3	-3,4
Indústria del paper i arts gràfiques	-16	16	12,8	3,2
Cautxú, fusta i altres indústries	0,6	-0,6	-0,6	0
Construcció	6,5	-6,5	-12,1	5,6
Serveis	13,9	-14,6	-8,5	-6
Comerç i reparacions	-1,5	1,5	1,1	0,4
Hoteleria i restauració	-7,4	7,4	1,5	5,9
Transport i comunicacions	28	-28	-0,2	-27,8
Serveis financers, asseguradores i lloguers	23,3	-25,5	-24,4	-1,1
Altres serveis a les empreses	22	-22	-10,2	-11,7
Altres serveis a les persones	11	-11	-4,4	-6,5
Total	1,9	-2,3	-3,9	1,6

Dades arrodonides a un decimal

Font: PIMEC (2024)

5. Metodologia

Índex de Dinamisme Empresarial (IDE)

L'IDE tracta de mesurar l'evolució de l'activitat econòmica del conjunt d'empreses que operen en un territori en termes de Valor Afegit Brut. El valor afegit brut (VAB) és una variable clau per mesurar la capacitat d'una empresa per generar recursos i el principal indicador de síntesi del dinamisme empresarial. El VAB es mesura com la diferència entre els ingressos d'explotació i els consums d'explotació i les altres despeses d'explotació i s'obté, a cost de factors, a partir de les dades del compte de resultats de les empreses. Ens indica quina part dels ingressos d'explotació han generat valor (renda salarial o excedent empresarial), és a dir, queden a l'empresa un cop s'han cobert les despeses més directament vinculades a les vendes, matèries primeres, mercaderies, diferents proveïments i, altres despeses no tan directament vinculades al nivell de vendes però necessàries per realitzar-les (altres despeses de l'explotació com manteniment, costos d'auditories, publicitat o taxes i tributs).

L'Índex de Dinamisme Empresarial sintetitza l'evolució del valor afegit brut VAB mitjançant tres components fonamentals que es calculen a través del diferencial amb la mitjana catalana de tres indicadors homogenis per Catalunya i el Bages:

- A) Nombre d'empreses
- B) Nombre de persones ocupades per empresa
- C) Productivitat per ocupat

Conceptualment l'Índex de Dinamisme Empresarial es pot expressar mitjançant la següent equació:

$$IDE_{it} = \sum_d IDE_{d_{it}}$$

on

$$IDE_{d_{it}} = \sum_s IDE_{d_{it}}^s \times \sum_g IDE_{d_{it}}^g \times \sum_p IDE_{d_{it}}^p$$

Superíndexs
e: Empreses
g: Grandària
p: Productivitat

Subíndexs
d: tipologia d'empresa
s: sector (vegeu taula)
i: territori (Catalunya i Bages)
t: exercici període 2005- 2009 (2005=100)

Les dades del nombre d'empreses i del nombre de persones ocupades al Bages s'estimen a partir de les dades d'afiliació a la seguretat social. En concret, a partir dels centres de treball (centres de cotització) i dels ocupats d'aquests centres de treball. A aquesta primera estimació s'hi ha d'afegir les unitats productives sense assalariats, que es comptabilitzen tant com empreses que com a ocupats. Per realitzar aquesta segona estimació s'utilitzen dades del "Directorio Central de Empresas" (DIRCE) que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Això ens permet una notable aproximació al nombre d'empreses i d'ocupats al Bages per als sectors d'activitat econòmica que considerem "de mercat".

D'altra banda, per estimar la productivitat per ocupat utilitzem les dades depurades dels comptes anuals que les empreses dipositen any rere any al Registre Mercantil. A partir d'aquí podem obtenir una productivitat per ocupat sectorial.

Combinant les dades d'empreses i persones ocupades, i la productivitat per ocupat, obtinguda en aquesta segona fase, podem obtenir el Valor Afegit Brut de cada sector considerat "de mercat" i a partir de la seva addició el VAB comarcal.

Aquesta metodologia és similar a la que utilitzem en l'elaboració de l'Anuari de la PIME Catalana que any rere any publica PIMEC i permet establir un marc de referència amb el conjunt de Catalunya.

Desagregació sectorial

SECTORS D'ACTIVITAT IDE	Codi CCAE-09 (2dígits)
Sector primari (agrari, ramader i forestal)	01, 02 i 03
Energia, gas, aigua i reciclatge	05, 06, 19, 35, 36, 37,38 i 39
Indústries extractives no energètiques	07, 08, 09 i 23
Indústries químiques	20 i 21
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	24, 25, 26, 27, 28 i 33
Material de transport	29 i 30
Indústria alimentària	10, 11 i 12
Indústria tèxtil, cuir i confecció	13, 14 i 15
Indústria del paper i arts gràfiques	17 i 18
Cautxú, fusta i altres indústries	16, 22, 31 i 32
Construcció	41, 42 i 43
Comerç i reparacions	45, 46, 47 i 95
Hoteleria i restauració	55 i 56
Transport i comunicacions	49, 50, 51, 52, 53, 60 i 61
Serveis financers, assegurances i lloguers	64, 65, 66, 68 i 77
Altres serveis a les empreses	58, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 81 i 82
Altres serveis a les persones	59, 75, 79, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93 i 96

Font: Departament d'economia i empresa de PIMEC

Ratis econòmics i financers

Rendibilitat financera a partir del resultat net total	$\left(\frac{\text{Resultat de l'exercici}}{\text{Patrimoni net}} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos} + \text{despeses financeres}}{\text{Actiu}} \right)$
Palanquejament net:	$\left(\text{Rendibilitat financera (RAI)} - \text{Rendibilitat econòmica} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\text{Marge} \times \text{rotació} \right)$
Marge:	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos} + \text{despeses financeres}}{\text{Ingressos d'explotació}} \right)$
Rotació:	$\left(\frac{\text{Ingressos d'explotació}}{\text{Actiu}} \right)$
Valor afegit brut al cost de factors:	$\left(\text{Ingressos d'explotació} - \text{consums d'explotació} - \text{altres despeses d'explotació} \right)$
Fons de maniobra:	$\left(\frac{\text{Patrimoni net} + \text{passiu no corrent}}{\text{Actiu no corrent}} \right)$
Liquiditat:	$\left(\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}} \right)$

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages 2018-2022

L'INDICADOR DE DINAMISME EMPRESARIAL DEL BAGES